

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΗΧΩ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΤΟΣ Α'.

— 16 ὀκτωβρίου 1893. —

ΤΕΥΧΟΣ Ε'.

ΥΓΙΕΙΝΗ ΥΔΡΕΥΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Εἰς τὰς καιρικὰς περιστάσεις τὰς ὑποίας ὑπὸ ὑγιεινὴν ἔποψιν διέρχεται ἀπὸ τινος ἢ ἡμετέρα πόλις, φυσικὸν ἦτο ν' ἀναχθῆ εἰς πρυτανεῦον ζήτημα καὶ πάντα τ' ἄλλα ὑφ' ἑαυτὸ διὰ τῆς σπουδαιότητός του νὰ ποιήσῃται τὸ ζήτημα τῶν ὑδάτων, τὰ ὅποια πίνομεν καὶ τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον ἡ ἐπιστήμη κατώρθωσε, τοῦτο τουλάχιστον, νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς τὴν γενικὴν συνείδησιν τὴν ἀναμφίλογον ἄλλως τε ἀλήθειαν, ὅτι ὁ πρῶτος νοσογόνος παράγων, προαγωγὸς καὶ φορεὺς εἶναι τὸ ὕδωρ, ὅταν δὲν ἐκπληροῖ ὀρισμένας τινὰς συνθήκας. Ὅταν μὲ ἄλλους λόγους περιέχει ὑφ' οἰκονομικῆς μορφῆς ὀργανικὰς οὐσίας, στοιχεῖα ζωικά, τὰ ὅποια ἀνέκαθεν μὲν ἦτο γνωστὸν ὅτι προκαλοῦσι διὰ τῆς σήψεως τὸ μῦσμα, ἀπὸ δεκάδος δὲ ἐτῶν καὶ διὰ ποίας ὀρισμένης μηχανικῆς ἐργασίας, ἀπλῆς, ψηλαφητῆς, ὀφθαλμοφανοῦς· διὰ τῆς μεσολαβῆσεως δὲ ὅτι τῶν μικροβίων. Ἀλλὰ ἐνθ' ὅσον εὐδοῦται τὸ πρᾶγμα ὑπὸ τὴν γενικωτέραν αὐτοῦ ἀντίληψιν, ἐπέπρωτο παρ' ἡμῶν ἐν τῇ πρακτικῇ αὐτοῦ ἐφαρμογῇ, νὰ τύχῃ τοιούτων τινῶν ὄρων, ὥστε παρεσπράτησεν ἀπὸ τῆς τόσον ὀρθῆς ὕδου αὐτοῦ καὶ ἐξῆλθε τῆς κοίτης του διὰ νὰ πλημμυρίσῃ εἰς χεῖμαρρον ἀνοησιῶν, παραδοξολογιῶν καὶ λεσχηνείας μωροτάτης. Ἴσως τὸ πρᾶγμα εἶναι πολὺ φυσικὸν ἀν' ἐξακολουθῆ νὰ ἰσχύῃ καὶ οὐδεμίαν νὰ ἐπιδέχῃται ἐνστασιν, ἢ ῥήτρα ὅτι: οἱ πλείους μωροί. Πρόκειται δὲ ὅτι ἀπλοῦστατα περὶ τούτου. Ἐκ τῶν δύο συστημάτων τῆς παρ' ἡμῶν ὑδρεύσεως, ποῖον ἐγγύτερον ἐκπληροῖ τὰς συνθήκας ἐκείνας περὶ τῶν ὑποίων ἐλέγομεν πρό μικροῦ; Ἐκεῖνο ἄρα γε τὸ ὅποῖον πρό δεκαετίας ἐπήρκει μοναδικῶς εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς πρωτευούσης, ἢ τὸ δεύτερον τοῦτο, ὅπερ ἀπ' αὐτῆς τῆς ἐποχῆς προσετέθη εἰς τὸ πρῶτον; Ἡ κοινὴ γνώμη, δὲν εἶναι μυστήριον δι' οὐδένα ὑπὲρ τίνος ἐξήνεγκε τὴν ἀπόφασίν της καὶ διετρόνωσε τὴν ἀποκλειστικὴν της προτίμησιν ἢ κοινῇ

γνώμη εἴτε ἐκουσίως πλανωμένη, εἴτε ἐξ ἀγνοίας προκατειλημμένη. Ἄλλ' ἐπιβάλεται κατεπείγουσα ἀνάγκη νὰ καθοδηγηθῇ αὐτὴ ὅπως ἐπανεύρη ἢ καὶ ἐξ ἀρχῆς εὕρη τὸν ὀρθὸν τῆς ἀληθείας δρόμον. Ἡ ἱστορία ἐν πρώτοις, ἡ μικροβιολογικὴ ἐπιστήμη ἔπειτα καὶ τὸν μὴ ἐπιστάμενον θὰ διδάξῃ καὶ τὸν πλανώμενον θὰ ἐπανορθώσῃ.

Ὅταν ἡ μικρὰ καὶ τέως ἀσήμαντος παρὰ τὸν Βόσπορον ἀποικία τῶν Μεγαρέων ἔσχε τὴν ἀπροσδόκητον ἀλλὰ καὶ δικαίαν τύχην ἢ ἀναχθῇ εἰς παγκόσμιον περιωπὴν γενομένη πρωτεύουσα τῶν Αὐγούστων, φυσικὸν ἦτο νὰ ληφθῇ ἄμεσος πρόνοια περὶ τῆς ἐπεκτάσεως τοῦ ὑδρευτικοῦ αὐτῆς συστήματος· τοῦτο ἄλλως τε μετὰ τῆς γεφυροδοποιίας ἦσαν τὰ χαρακτηριστικώτερα σημεῖα τοῦ πολιτικοῦ κατασκευάσματος τῶν Ρωμαίων· ἦσαν ἡ ψυχὴ τῆς ἐσωτερικῆς διοργανώσεως ἐκείνης, τῆς περωτισμένης καὶ σοφῆς, ἥτις ἀντηνάκλα τὴν καθαρωτάτην πρακτικότητα καὶ νηφαλιότητα αὐτῶν. Αἱ εἰδικαὶ ἀρχαιολογικαὶ ἐρευναι τόσον εὐκόλως προσιταὶ εἰς πάντας, μᾶς ἀπαλλάττουσιν μακροτέρου λόγου περὶ τῆς ἀφεστῶσης ἐκείνης ἐποχῆς, διὰ νὰ ἔλθωμεν εἰς χρόνους ἀμέσως σχετιζομένους πρὸς τὸ θέμα μας: Εἰς χρόνους, κατὰ τοὺς ὁποίους ἡ κρατικιοτάτη τῶν Ὁσμανιδῶν δυναστεία ἐξέλεγε αὐτὴν ταύτην τὴν πόλιν ὡς ἔδραν τοῦ θρόνου τῆς καὶ προσέδιδε καινὸν καὶ σφριγηλὸν ὄργασμὸν εἰς τὴν βεβαρυμένην ὑπὸ τοῦ χρόνου μεγαλόπολιν. Ὁ μεγαλοπράγμων Κατακτητῆς—εἰς πάντας εἶναι γνωστὸν τοῦτο—ἔχει μόνον διὰ συνετῆς πολιτικῆς διετήρησεν ἀπαρκαμειωτὸν τὸν ὑπάρχοντα τῆς πόλεως πληθυσμὸν, ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον ἠύξησεν αὐτὸν καὶ τῶσον ὥστε ἀμέσως ἐγένετο κατὰδῆλος ἡ ἀνάγκη, καὶ περισσύτερον κατόπιν, ἐπαρκεστέρως αὐτῆς ὑδρεύσεως· ἐπρόκειτο ἀπλῶς νὰ βαδίσωσιν ἐπὶ προκεχαρραγμένων ἰγῶν καὶ ὑφισταμένων συστημάτων, τοῦθ' ὕπερ καὶ ἐγένετο. Περὶ τὰ ἐπεκταθέντα δὲ καὶ τελειωθέντα ὑδραγωγεῖα τοῦ Μπαξέ-κιου καὶ τοῦ Βελιγραδίου ἐποικίσθησαν τὰ γνωστά¹ πολίσματα ἐκ τῶν ἀποτέρων κτήσεων τοῦ Ὁθωμανικοῦ κράτους, προπάντων δὲ ἐκ Σερβικοῦ πληθυσμοῦ. Οὗτος δὲ ἀπέναντι προνομιοῦχων παραχωρήσεων, οἷον ἀσυδοσίας ἀνέλαβε τὴν ἀντίσταθμον ὑποχρέωσιν τῆς ἐποπτείας καὶ πάσης σχετικῆς φροντίδος ἐπὶ τῶν ὑδραγωγείων τούτων. Ὅταν δὲ τὰ δικαιώματα ἐκεῖνα περιεστάλησαν, φυσικὸν ἦτο καὶ τὰ καθήκοντα νὰ λάβωσιν τὴν ἀνάλογον τύχην καὶ χαλαρώτερα νὰ γίνεταί ἢ περὶ τῶν ὑδάτων φροντίς· ἄλλως τε ἤδη εἶχε κατατεθῆ περιττὴ ὀργανικὴ ὕλη ἀπὸ τῶν ἑτῶν ὡς ἀποθεματικὸν κεφάλαιον διότι παρὰ τὸ γενικῆς ἀποδοχῆς ρητὸν ὅτι: τὸ ρεὸν ὕδωρ εἶναι πάντοτε καθαρὸν· ἡ τοπογραφικὴ ὁμως διάταξις τῶν περὶ οἰκήσεων ἦτο τοιαύτη ὥστε ἀδύνατον ἦτο καὶ νὰ προφυλαχθῶσιν ὀλοτελῶς τὰ ὑδραγωγεῖα ἀπὸ τοῦ μολύσματος, τὸ ὁποῖον ἐν εἴδει ἀξιοσεβάστων στρωμάτων ἐπάγυνε τὰ τοιχώματα. Ὅτε δὲ ὑστερώτερον ἐγκατέστησαν παρὰ τὰ μέρη ταῦτα πληθυσμοὶ τὰ μᾶλλον κροσφαγοὶ τ' ἀχρηστα περισεύματα τῶν σφαγίων τῶν εὐρίσκον φιλόξενον τέρμα τῆς ὑπάρξεώς των εἰς τὰ ὕδατα ταῦτα· καὶ τὴν φιλοξενίαν αὐτὴν ἐπλήρωναν διὰ σημειώδους ἐπαυξήσεως τῆς μολυσματικότητός των.

Ἄς πλέκωσιν, ὅσοι ἐνδιαφέρονται διὰ πολλοὺς λόγους, τὸν πανηγυρικὸν τῶν ὑδάτων τοῦ ταξίμου μετὰ ταῦτα· εἶναι τόσον εὐκόλον ὅσον καὶ νὰ θέτωσιν ἐν ἀμφιβόλῳ τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐπιστήμης ἥτις, κατὰ πρόκλησιν πατριωτικῆς καὶ φιλολάου ἀρχῆς διετύπωσε ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου κατηγορηματικώτατα τὴν ἀπόφασίν τῆς: Ὑπὸ τοιαύτης συνθήκας ὕδωρ τὸ ὁποῖον δὲν ὑποστῇ ἐπιμελῆ καθαρίσιν διὰ διύσεως (Filtration) δὲν δύναται νὰ διεκδικῇ οὔτε νὰ ἔχῃ ἀξιώσεις ὑπεροχῆς ἐπὶ ὕδατος τὸ ὁποῖον, ὑφιστάμενον ἄλλως τε ἐπαρκῆ διύλυσιν,

καὶ ἐκ τῆς χημικῆς αὐτοῦ συστάσεως ἐκπληροῖ μέγα μέρος τῶν ἀναγκαίων ὑγιεινῶν συνθηκῶν, ὑπολείπεται δ' ἐκείνου κατὰ μόνον τοῦτο, ὅτι ἐμπεριέχον ἀνοργάνους οὐσίας, μεταλλικὰ ἢ ἄλλα στοιχεῖα οὐχὶ τόσον εὐαρεστοῦντα τῇ γεύσει, χάνει οὕτως εἰπεῖν τὰ πρωτεῖα ἐν αἰσθητικῷ διαγωνισμῷ μετὰ τοῦ ὕδατος τοῦ Ταξίμου. Ἄλλ' ἡ καλλιτεχνικὴ ἀπόλαυσις πρέπει ἐδῶ τοῦλάχιστον νὰ ὑποχωρῇ πρὸ τῆς οὐσίας τοῦ πράγματος καὶ νὰ προοδοποιῇ τοιουτοτρόπως τὴν ὀρθὴν καὶ μόνην ἐπιβαλλομένην λύσιν τοῦ ζητήματος. Καὶ ἀκριβῶς ἔχομεν προηγούμενα, ἔχομεν ἱστορικὰ διδόμενα, δρόμον κεχαρραγμένον καὶ περιστάσεις ἀναλόγους εἰς μεγάλα εὐρωπαϊκὰ κέντρα τὰ ὁποῖα ὑδρεύοντο ὑπὸ παρομοίας συνθήκας. Ὁ ἐνδημικὸς τυφοειδῆς πυρετὸς τῶν Παρισίων ἀφορμὴν εἶχε τὸ ὕδωρ τοῦ Σηκουάνα τὸ ὁποῖον, ὅπως πᾶν ἀνεξαιρέτως πόσιμον ὕδωρ μὴ διυλιζόμενον προηγουμένως, ἔφερεν ἐν αὐτῷ τὸ νοσογόνον σπέρμα ὑπὸ τὴν μορφήν τοῦ μετέπειτα γνωσθέντος μικροβίου τοῦ Hébert· ἀλλὰ καὶ πρὶν νὰ γνωσθῇ ἡ ἄμεσος αἰτία αὕτη ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης τῶν τελευταίων ἡμερῶν, ὁ Παρισινὸς ἐγνώριζεν, καὶ δὲν τὸ ἠμυσιθῆται, ὅτι τὸ ὕδωρ τὸ ὁποῖον θὰ ἠναγκαζέτο νὰ πῆρῃ θὰ τοῦ προὔξενει κωλικοπόνοους καὶ ἐν σοβαρώτερῳ περιπτώσει τὸν ἀνοικτιρμονα τυφοειδῆ· τὸ ἐγνώριζε καὶ δὲν ἔπινεν ὕδωρ, εἰμὴ συγκερασμένον μετ' οἴνου εἴτε μετὰ διαφόρων ἄλλων ὀξέων εἴτε καὶ ζαχαρωμένον· μέχρις οὔ δι' ὑπερόγκου δαπάνης καὶ τελειοτάτης κατασκευῆς διυλιστήρων ἐπετεύχθη, καὶ τοῦτο ἐν μέρει, ἀπὸ ἐνδημικοῦ νοσήματος νὰ κρούῃ πλέον σποραδικῶς τὰς θύρας τῶν Παρισίων ὁ δυσώνυμος πυρετός. Κατὰ ταῦτα καὶ παρ' ἡμῖν ἡ θέσις τοῦ ζητήματος εἶναι ἀπλῆ λίαν. *Ἄν εἰς τὴν ἀδίδακτον καὶ ἀμαθῆ ἢ διαστρεφόμενην φαντασίαν τῶν πολλῶν ἐξετοπίσθη ὅπως δὲν ἔπρεπεν τὸ ζήτημα, ἔχομεν ὁμως Ἄνακτα νηφαλιώτατον μετὰ θαυμαστῆς διαυγείας καθορῶντα τοῦ ἐν παντὶ ἔγκειται ἢ τῶν λαῶν Του εὐπραγία· καὶ ἐν τῇ ὑψηλῇ Αὐτοῦ περιούχῳ διέταξεν ἐμβριθεῖς ἐπιστήμονας, ἵνα ἀπαξ ἔτι ἐξακριβώσωσι τὴν ποσिमότητα τῶν διαφόρων ὑδάτων τῆς πρωτευούσης. Δυνάμεθα ὁμως νὰ ἐπαναλάβωμεν ἤδη ἀμερολήπτως καὶ μετὰ παρησίας, ὅτι τὰ ὕδατα τῶν Δέρκων εἶναι τὰ μόνα ἄτινα ἐν ὄρα ἐπιδημίας παρουσιάζουσι τὰ σπουδαιότερα ἐχέγγυα ἀπαλλαγῆς μικροβίων, ὡς ἐκ τῶν ἐπιστημονικῶν συνθηκῶν τῆς διοχετεύσεως καὶ τοῦ διύλισμου αὐτῶν.

14 Ὀκτωβρίου 1893.

Θ. Δ. ΦΑΛΗΡΕΥΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Π. ΚΑΚΑΒΑ

ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΙΣΧΥΛΟΥ

Πηγαὶ τῶν θρησκευτικῶν δοξασίων.

(Συνέχειαν ἰδὲ τεύχος Γ')

Τὸ κύριον ζήτημα, ὕπερ κατὰ φυσικὸν λόγον ἐγείρεται ἐκ τῆς μελέτης τοῦ θέματος τούτου, εἶνε ποία ἦτο ἡ πηγὴ τῶν πηγῶν, ἐξ ἧς οἱ σκεπτικισταὶ καὶ οἱ εὐσεβεῖς, οἵτινες ἔζων πρὸ τῆς ἀνατολῆς τῆς ἀποκαλύψεως, ἤρουντο τὰς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις αὐτῶν καὶ ποία ἢ ἀθεντία, ἐφ' ἧς αὐταὶ ἠδράζοντο.

Ἡ γονιμωτάτη τῶν πηγῶν τούτων εἶνε ἡ παράδοσις, παράδοσις, ἥτις λαμβάνει ἐν τούτοις τὴν ἀρχὴν αὐτῆς, συνωδῶς τῇ κοινῇ γνώμῃ, ἐξ ἀρχεγόνου ἀποκαλύψεως ἢ ἀμέσου κοινωνίας μετὰ τοῦ Θεοῦ. Οἱ ἀρχαῖοι ἔλαβον τὰς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις καὶ τοὺς κανόνας, ἥτοι τὴν θρησκείαν τῆς οἰκογενείας καὶ τῆς πολιτείας ὡς κληρονομίαν παρὰ τῶν πατέρων αὐτῶν, οἵτινες ἰδίῳ τῷ τρόπῳ εἶχον λάβῃ τὴν κληρονομίαν ταύτην παρὰ τῶν ἰδίων πατέρων, μεταδιδασθεῖσαν διαδοχικῶς ὡς κτῆμα εἰς τὰς οἰκογενείας των, ὡς τὸ αἶμα ἐν ταῖς φλεβῖν ἐκ τῶν πρώτων γεννητόρων αὐτῶν. Διετήρουν τὰς πεποιθήσεις ταύτας οὐχὶ ἐξ ἀπλῆς τυφλῆς εὐπιστίας· ἐπέβησαν εἰς μακρὰν σειρὰν προγόνων ἀμαθῶν ὡς ἐκυτοῦς· ὥστε ἡ ἄλλυσις αὐτῆ τῶν παραδόσεων διεσφίξετο ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐτέρας ἐπιρρώσεως. Ὑπεστήριζον δ' ὅτι αἱ παραδόσεις αὗται δὲν ἐπήγαζον ἐξ ἀπλῆς ἀνθρωπίνης ἐπινοίας· αἱ ἀνώτατα καὶ τὰ πρῶτα φέρουσαι κοινωνικαὶ τάξεις, οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς σοφίας, τῆς ἀγαθότητος καὶ τῆς εὐγενεοῦς καταγωγῆς ἀνῆγον τὴν θρησκείαν καὶ τὴν καταγωγὴν αὐτῶν μέχρι τῶν θεῶν ἢ μέχρις ἀνθρώπων, οἵτινες ἐβάδιζον μετὰ τῶν θεῶν καὶ ὁμιλοῦν μετ' αὐτῶν πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, ὡς οἱ πρῶτοι πρόγονοι ἡμῶν καὶ οἱ πατριάρχαι τῆς Παλαιᾶς Γραφῆς. Ἡ γενικότης τῆς πεποιθήσεως ταύτης ἠδύνατο νὰ πιστωθῇ ἀπ' ἐκυτῆς κατὰ μέγα μέρος ὡς ἔμφυτος δοξασία, ἐὰν δὲν ἐπεκυροῦτο διαρρηθὴν δι' ἀποκαλύψεως· καίτοι δὲ πλεῖστοι τῶν δεισιδαιμονίων, τὰ ἐπιζῶντα ταῦτα λείψανα τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων, εἶνε ἐρθραμένα καὶ σφαλερὰ διατηρούμενα ἀπὸ κοινοῦ παρὰ τοῖς διαφόροις εἰδωλολάτραις λαοῖς, ἔχουσιν οὐχ' ἤττον ἀρετὴν ἐν γένει ὁμοιότητα κατὰ τὴν μορφήν καὶ τὴν οὐσίαν πρὸς τὰς παραδόσεις ταύτας, δικαιολογῶσαν τὴν πίστιν ὅτι αὗται προέρχονται ἀρχῆθεν ἐκ τῆς ἰδίας πηγῆς καὶ ἐξ ἀρχεγόνου ἀποκαλύψεως ἢ ἀμέσου κοινωνίας μετὰ τοῦ οὐρανοῦ:

Ταῦταί τε σκέψεις, ναυάγιον τοῦ Παραδείσου,
ὑπεβάσταζον ἀναμέσον πλείστον θλιβερῶν αἰώνων,
ὅ,τι καλὸν καὶ σωρὸν διεσφίξετο,
διὰ τῶν βάρων ἢ τῶν μύθων. (1)

Προκειμένου περὶ μελλούσης τιμωρίας ἰδίῃ, οἱ Ἕλληνας ποιηταὶ καὶ οἱ φιλόσοφοι δι' ἔθους ἔχουσι νὰ ἐπικαλῶνται τὴν παράδοσιν. Ὁ Πλάτων συνήθως περιγράφει τὴν μέλλουσαν ζωὴν ὑπὸ τὴν μορφήν μύθου, ὡς ὁ ἴδιος ὁμολογεῖ τοῦτο, ἐνῶ ἀλλοχού φροντίζει νὰ ἀγγέλλῃ ὅτι τὰ ὑπ' αὐτοῦ λεγόμενα δὲν εἶνε πλέον μῦθοι, ἀλλὰ λόγοι (Γοργίας 523), ὧν τὴν ἀλήθειαν πράγματι ἀγνοεῖ καὶ οὐδ' πιστεύει ὡς ἀληθεῖς ἐπιμένων ὅτι πρέπει νὰ πιστεύωνται ὑπ' ἀπάντων (2). Διὰ τοὺς θεοὺς ἐπίσης λέγει (Τίμαιος, 40, D) ὅτι αὐτὸ θεῖμα εἶναι ἀνώτερον ἡμῶν καὶ ὅτι ὀφειλομέν νὰ πιστεύωμεν τοὺς ὁμιλήσαντας περὶ τούτου πρὸ ἡμῶν, οἵτινες, ὡς ἔλεγον, ὄντες γόνιοι τῶν θεῶν, ἐγίνωσκον ἀναμφιβόλως τοὺς πατέρας αὐτῶν, ὅθεν δὲν πρέπει νὰ διασύρωμεν τὴν πρὸς αὐτοὺς ὀφειλομένην πίστιν ὁμιλοῦντες, οὕτως εἰπεῖν, περὶ πραγμάτων ἀναφερομένων εἰς τὴν οἰκογένειαν αὐτῶν. » Οὕτως ὁ Αἰσχύλος ὁμιλῶν περὶ μεγάλης τινὸς ἀληθείας σχετιζομένης μετὰ τοῦ ἀοράτου κόσμου εἶτε περὶ μεγάλου νόμου τῆς θείας Προνοίας, ἀποκαλεῖ αὐτὸν λόγον

(1) Keble, Οἰμωγαὶ τῆς φύσεως

(2) « πείθεσθαι δὲ οὕτως αἰεὶ χρὴ τοῖς παλαιῶσι τε καὶ ἱεροῖς λόγοις, οἳ δὴ μηνύουσιν ἡμῖν ἀθάνατον ψυχὴν εἶναι. »

(Ἰκ. 230 Ἐὐμην. 4.....) ἢ μῦθον (Χορηφ. 312.....) συνοδεύων αὐτὸν πάντοτε διὰ τοῦ γέροντος, τριγέροντος, παλαιόγατος (αὐτόθ. Ἀγαμ. 750), δι' ὧν καταφανῆς γίνεται ἡ ἀρχαιότης καὶ ἡ ἱερότης αὐτοῦ.

Σχεδὸν συγγενῆ πρὸς αὐτὰς τὰς ἱερὰς παραδόσεις εἶνε τὰ παλαιὰ καὶ εἰς ἅπαντα τὸν κόσμον διαδεδομένα ἀξιώματα τῆς σοφίας, τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς εὐσεβείας, ἅτινα ἀναπαριστῶσι τὴν φωνὴν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ὄντα ἐπίσης φωνὴ Θεοῦ.

Οἱ χρησμοὶ ἀποτελοῦσιν ἐτέραν πηγὴν τῶν θρησκευτικῶν γνώσεων καὶ ἰδίῃ χρησιμεύουσιν ὡς ὁδηγοὶ ἐν τῇ ἐκπληρώσει τοῦ θρησκευτικοῦ καθήκοντος, πρὸς ὃ ὁ Αἰσχύλος συνήθως ποιεῖται ὑπανιγμούς, δι' ἐκφράσεων μάλιστα μεστῶν βαθυτάτου σεβασμοῦ. Οὕτω ὁ Ἰναχος, πατήρ τῆς Ἰούδας, πέμψας ἀλλεπαλλήλως πρεσβείας εἰς τὴν Πυθίαν (ἐν Δελφοῖς) καὶ εἰς Δωδώνην, ἵνα μάθῃ τί ὀφείλει νὰ πράξῃ ἢ εἴπῃ ὅπως ἀρέσῃ τοῖς θεοῖς λαμβάνει αὐτὰς ἀπαντήσεις διαφορουμένας, συγκριμένας ἐκ λέξεων δυσνοήτων » (Προμηθεὺς Δεσμώτης, 660.....). Ἄλλ' ἐπὶ τέλους κατορθοῖ νὰ λάβῃ σαφῆ καὶ καθαρὰν ἀπάντησιν ἐπιτάσσουσαν νὰ ἐκδιώξῃ τὴν θυγατέρα ἐκ τοῦ οἴκου καὶ τῆς χώρας αὐτοῦ, ὅπως πλανηθῇ ἐξόριστος εἰς χώρας μεμακρυσμένας ὑπὸ τὸν ὄρον φοβεροῦ ἐπιτιμίου, ὑποχρεῶντα αὐτὸν νὰ ὑπακούσῃ εὐθὺς εἰ καὶ ἀκουσίως. Ὁ Ζεὺς εἶνε ἡ ἀρχικὴ πηγὴ τῶν χρησμῶν. Οἱ χρησμοὶ κινεῖται ἐν τούτοις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διὰ τοῦ Ἀπόλλωνος, υἱοῦ τοῦ Διὸς καὶ προφήτου (Εὐμ. 18), λαμβάνοντες τὸ ἐπώνυμον Λοξίου, ἐκ τοῦ προφητικοῦ ὑποργήματος αὐτοῦ, ὄντος οὕτως εἰπεῖν ὁ λόγος τοῦ Διὸς (1) καὶ ὅς ἀπὸ τοῦ προφητικοῦ τρόπου αὐτοῦ οὐδέποτε χρησμοδοτεῖ ἄνευ τῆς ἐπιταγῆς τοῦ πατρὸς καὶ τῶν Ὀλυμπίων θεῶν. (Εὐμ. 616) (2).

Ὁ Ἀπόλλων ἀναμφιβόλως συνήθως ὁμιλεῖ διὰ τῶν χειλέων τῆς ἐμπνευσμένης ἱερείας αὐτοῦ, ἥτις εἶνε φωνὴ αὐτοῦ, ὡς αὐτὸς τοῦ Διὸς, εἰ καὶ εἰς τὰς Εὐμενίδας ὁ Ἀπόλλων παρίσταται ἐμφανιζόμενος αὐτοπροσώπως ὡς ἐκ τῶν προσώπων τοῦ δράματος καὶ συνηγορῶν διὰ τῶν ἰδίων χειλέων ὑπὲρ τοῦ Ὀρέστου. Ὁ Αἰσχύλος οὐδέποτε οὐδὲ κἀν τὴν ἐλαχίστην φαίνεται ὑπανισσόμενος ἀμφιβολίαν περὶ τῆς ἐμπνεύσεως τῆς ἱερείας. Τοῦναντίον φαίνεται πιστεύων ἀπροκαλύπτως καὶ μετ' εὐκρινείας εἰς τὴν θεϊκὴν αὐθεντίαν τῶν χρησμῶν. Τοιοῦτοι ἦσαν ἅπαντες οἱ σοφοὶ καθ' ὅλους τοὺς ἀθηναίους αἰῶνας τῆς ἱστορίας. Ἄν καὶ οἱ χρησμοὶ οὗτοι ἦσαν κατὰ τὸ εἶθος δυσνόητοι, διαστρεφόμενοι πολλάκις ὑπὲρ κομματικῶν καὶ ἰδιοτελῶν σκοπῶν, ἀπεφαίνοντο οὐχ' ἤττον ὑπὲρ τῆς ἀληθείας ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ τοῦ δικαίου. Ἡ Ἑλλάς καὶ ὁ λοιπὸς ἀρχαῖος κόσμος ἐχειραγωγούντο ὑπ' αὐτῶν. Τί δὲ ἐμποδίζει ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ νὰ υποθέσωμεν ὅτι διηυθύνοντο σχεδὸν καὶ ἐδεδουλοῦντο ὑπὸ τῆς θείας Προνοίας καὶ ὅτι μηδαμῶς ἐκφερόμενοι ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν κακοποιῶν πνευμάτων, ὡς ἡ ἰδέα ἐπεκράτει παρὰ τοῖς Πατράσι τῆς Ἐκκλησίας, ὠρίσθησαν τοῦναντίον, ἵνα χρησιμεύσωσιν ὡς πρόδρομοι παρὰ τοῖς ἔθνοσι, ὡς οἱ προφῆται παρ' Ἰουδαίους, τῆς χριστιανικῆς ἀποκαλύψεως; Μετὰ τῆς υποθέσεως ταύτης συμβιβάζεται τὸ γεγονός, ὅτι παρετήρησε καὶ ἐξηγήσατο, ὡς ἠδυνήθη, ὁ Πλούταρχος, ὅτι οἱ χρησμοὶ τῶν ἐθνικῶν ἤρξαντο ἐκλείποντες ἅμα τῇ ἀνατολῇ τῆς ἀποκαλύψεως ταύτης εἰς τὸν κόσμον. (3)

(1) Κατὰ τὸν Liddell καὶ Scott ὠνομάσθη Λοξίας ἐνεκα τοῦ δυσνοήτου τῶν χρησμῶν αὐτοῦ.

(2) Ἰωάννης 7 — 16, 8 — 28.

(3) Πλούταρχος, περὶ τῶν ἐκλειπόντων χρηστηρίων.

Κληρώσεις ('Επτὰ ἐπὶ Θήβας 55), οἰωνοὶ (αὐτόθ. 26) καὶ ἕτερα σημεῖα, ὄνειροι καὶ ὄπτα-
σάει (Πρμ. 646, Πέρσαι 176.....)

Εὐδύσα γὰρ φρήν ὄμμασι λαμπρύνεται.

'Εν ἡμέρᾳ δὲ ματρ' ἀπρόσκοπος βροτῶν (Εὐμ. 104—5)

ταῦτα πάντα εἶνε σημεῖα, δι' ὧν οἱ θεοὶ ἀποκαλύπτουσι τὸ μέλλον εἴτε μεταβιβάζουσι τὰς
βουλὰς αὐτῶν τοῖς ἀνθρώποις.

Οἱ ἀρχαῖοι εἶχον καὶ τοὺς προφήτας αὐτῶν ἐπίσης, ὡς τὸν Κάλχαντα ('Αγαμ. 248) τὴν
Κασσάνδραν (αὐτόθ. 1073), τὸν Ἀμφιάραον (Θηβ. 568), οὗς ὁ Ἀπόλλων ἐμπνέει ἀπ' εὐθείας,
ἀνευ ἐπεμβάσεως σημεῖων, οἰωνῶν εἴτε θυσῶν, ἐμφυσῶν εἰς αὐτοὺς τὸ προφητικὸν πνεῦμα αὐτοῦ,
ὑπερ ὡς κίχταιγίς ταρασσει τὸ ἐξαπτόμενον πνεῦμα αὐτῶν εἴτε κατακλύζει διὰ πυρὸς τὰ ὄσθα
αὐτῶν ('Αγαμ. 1256, 1215)

Παπαῖ, οἷον τὸ πῦρ ἐπέργεται δέ μοι·

ὄσοτοί, Λύκει' Ἀπολλων, οἳ ἐγὼ ἐγώ.

ἰού ἰού, ὦ ὦ κακὰ

ὑπ' αὐτὸ με δαινὺς ὀρθομαντείας πόνος

στροβεῖ ταρασσῶν φρυγίας. . . .

Οὕτω φωνεῖ ἡ Κασσάνδρα κατακαμβανόμενη ὑπὸ τῆς μακνώδους δίνης τῆς ἐμπνεύσεως
ἐπὶ τῇ ὄψει, ὡσανεὶ ἐν κατόπτρῳ, τῶν παρελθουσῶν καὶ μελλουσῶν συμφορῶν καὶ ἐγκλημάτων
τοῦ οἴκου τοῦ Ἀτρέως.

ΣΟΝΝΕΤΤΟ

Μὲ τὰ ἐλαφρὰ φτεροῦγιά σου ὅταν φαιδρὰ ἐπετοῦσα,
'Ασύντακτη, θεότρελη, χαριτωμένη Μοῦσα,
'Ελπίδες εἶχα στήν καρδιά, ὁρῶμο ἀνοιχτὸν ἐμπρός μου
Καὶ πλίστη ὄλλες τίς χαρὲς καὶ τάγαθὰ τοῦ κόσμου.

Μὲ πόθος, μῦθειρα χρυσῶ, καὶ μ' ἀγαπήσεις ζοῦσα,
Δὲν εἶχα λαύρα στήν καρδιά, ἀκόμα δὲν ποροῦσα,
Δὲν μ' ἐσφιγγαν ἀπ' τὸ λαιμὸ τὰ βάσανα τοῦ κόσμου,
'Ακόμα δὲν ἐθάμπωναν τὰ δάκρυα τὸ φῶς μου.

"Ἦμουν φαιδρός. — Γιατὶ οἱ φαιδροὶ καμμιά φορὰ στενάζουν; —
Δὲν ξέρω· κι' ὅμως ἔγραφα στίχους σὰν τὰ ποροῦσα·
Τώρα σ' ἀλήθεια ποῦ πορῶ γιατί μὲ φεύγεις Μοῦσα;

— Εἶναι οἱ στίχοι δάκρυα, ποῦ ἀπ' τὴν καρδιά μας στάζουν·
Καθὼς ὅταν ποηὶς πολὺ δὲν εἰμπορεῖς τὰ κλάψης
Κι' ὅταν πολὺ αἰσθάνεσαι δὲν εἰμπορεῖς τὰ γραψῆς.

Κατὰ 'Ιούλιον, 1893.

Danich

ΔΥΩ ΔΑΚΡΥΑ

— Ὀλίγο τσάι;

Καὶ δύο μεγάλοι ὀφθαλμοὶ μὲ παρετῆρουν, ἀξιολάτρευτοι βαθεῖς καὶ γλυκεῖς, δύο μεγά-
λοι ὀφθαλμοὶ πρὸς τοὺς ὀπίσθους ὄμμοι δὲν εὐρίσκονται βεβαίως εἰς ἕλην τὴν οἰκουμένην....

Ὁ Πρίγκηψ Veit de Cless περιεπάτει ἐντὸς τοῦ καπνιστηρίου μὲ ὕψος τόσον τεταραγμέ-
νον ὥστε ὁ κόμης Stettin τὸν προσητένησε μειδιῶν· « Σὲ ἤκουσα, τοῦ εἶπεν, νὰ μεταχειρίζεσαι
ἀναλόγους ἐκφράσεις τοῦλάχιστον δέκα φορές... ἀπὸ τὸν παρελθόντα χειμῶνα. Εἰς κἄθε ὁμοίαν
περίστασιν ἀνεκάλυπτες εἰς ἐκείνην ἐκτάκτους τελειότητας, ἀπροσίτους ὅλως διόλου διὰ τοὺς
λοιποὺς τῶν θνητῶν· καὶ ἐπὶ ἐξ ἑβδομάδας κατόπιν, τὸ μέγιστον ὄμιον τῆς κρίσεως, ἦσο
πράγματι ἐντελῶς πεπεισμένος. »

Καὶ προσέθεσε μὲ ἀβίαστον μειδίαμα· « Ἐλα λοιπὸν, διηγήσου! ποῖα εἶνε αὐτὴ ἡ νέα
σου φλόξ; »

Ὁ πρίγκηψ Veit de Cless διέκοψε τὸν περίπατόν του καὶ ἐστηλώθη ἀπέναντι τοῦ φίλου
του, μὲ ὕψος ἐπίσημον, ἐμπνευσμένον καὶ σοβαρὸν, ἐν ἀξιοσημειώτῳ ἀντιθέσει πρὸς τὸ εὐτρά-
πελον ἦθος τοῦ ἄλλου.

— Αὐτὸ τὸ ὄπισθον λέγεις εἶνε ὅλως διόλου παράλογον! ὡς νὰ ἦτο δυνατόν νὰ παραβληθῆ
μὲ τὰ ἐξ ἡ ἑπτὰ κατ' ἔτος κεραυνοβόλα κρούσματά μου αὐτὸ τὸ ὄπισθον μ' ἔκαμην νὰ αἰσθανθῶ
αὐτῆ. Νὰ θέλῃ κανεὶς νὰ κατατάξῃ τὴν Μαρίαν de Riven μεταξὺ τοῦ κοινῶ σωροῦ εἶνε πε-
ρισσότερον ἀπὸ παραλογία, εἶνε ἱεροσυλία.

— Ἀλλὰ ποῖα λοιπὸν εἶνε; ἠρώτησεν ὁ Rex Stettin· ποῖα λοιπὸν εἶνε αὐτὴ ἡ Μαρία
de Riven;

— Ἀλήθεια, ἐλησμόνησα νὰ σοῦ τὸ εἰπῶ· γνωρίζεις καλὰ τὴν μητέρα της τὴν κόμισσαν
Carola· ὅταν ὁ Carola συνεζεύχθη μετ' αὐτῆς ἦτο χήρα τοῦ de Riven, πρέπει νὰ τὸ ἐνθυ-
μεῖσαι. Λοιπὸν εἶναι ἡ κόρη της ἡ ὁποία ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ οἰκοτροφεῖον καὶ νομίζω ὅτι θὰ τὴν
παρουσιάσουν κατὰ τὸν προσεχῆ χειμῶνα.

Ὁ Rex Stettin ἦτο ἐκπεπληγμένος· « Πῶς σὺ Veit de Cless! κάθισαι τώρα κ' ἐρω-
τεύεσαι μὲ κορασιάδας; μὲ μικρὰς αἰ ὕποψαι δὲν παρουσιάσθησαν ἀκόμη; Ὅχι, αὐτὸ δὲ εἶναι
ὑπερβολικόν! δὲν τὸ περίμενα.... πρέπει πράγματι νὰ εἶνε ἔκτακτος!

— Εἶνε ἔκ-τα-κτος! ἐπεβεβαίωσεν ὁ Veit de Cless.

— Ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἐξηγήσου, πῶς αὐτό, ποῦ ἴσθην ὄργη τὴν ἐξετρώπωσης ἀφοῦ ἀκόμη
δὲν πηγαίνει πούπετα;

— Ἐὰν δὲν μὲ εἶχες διακόψῃ πρὸ ὀλίγου διὰ νὰ εἰπῆς ἕνα σωρὸν ἀνοησιῶν.... θὰ τὸ
εἴξευρες ἤδη· ὑπῆρξεν ἡ φιλοπρονητικὴ ἀπάντησις· « ποῦ τὴν εἶδα; λοιπὸν εἰς τῆς μητρὸς
της, φυσικώτατα... Χθὲς ἐνῶ διηρχόμην ἀπὸ τὸ Graben ἐπῆγα νὰ ἐπισκεφθῶ τὴν κόμισσαν
Carola· ἠγνόουν ὅλως διόλου ὅτι εἶχε κόρην καὶ πρὸ πάντων μεγάλην κόρην ὡς αὐτήν. Ἦπό-
ρησα ὑπερβολικὰ... ἀλλὰ διηγούμαι κακῶς· περίμενε ὀλίγον.... Ἰδοῦ...

Καὶ ὁ Cless ἐξηπλώθη ἐπὶ τοῦ σωρῆ, ἀπέναντι τοῦ καπνίζοντος φίλου του.

« Εἰσέρχομαι. — καὶ τοῦτο μὲ ἐσκότιζεν, εἰλικρινέστατα — Εἰξεύρεις ἂν κάμνω ἡμερησίας

ἐπισκέψεις! ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἐκεῖ ἔπρεπε. Θλ ἦτο μεγάλη ἀγένεια ὕστερα ἀπὸ τόσα γέυματα! ἐνόμιζον ὅτι θλ πέσω μέσα εἰς σωρὸν γυναικῶν, ἦτο ἡ ἡμέρα καθ' ἣν δέχεται... Ζεῦρες, ἡ Παρασκευή... »

Ὁ Stettin διέκοψε... « Ἀλλὰ σήμερον εἶναι Παρασκευὴ καὶ ἔλεγε... »

Ὁ Cless ἀνύψωσε τοὺς ὦμους.

— Ἀκριβῶς καθὼς λέγεις· ἀλλ' εἶχον ἀπατηθῆ· συγχέω πάντοτε τὰς ἡμέρας καὶ τὰς ὥρας· (τὸ σφάλμα εἶναι τῶν ἡμεροδεικτῶν καὶ τῶν ὠρολογίων· ποτὲ δὲν ἀποσποῦν τὰ φύλλα τῆς χθὲς καὶ τὰ ὠρολόγια ἔχουν ὅλως ἰδιαιτέρον τρόπον νὰ σταματοῦν ὑπούλως). Ὅπωςδὴποτε ἦτο Πέμπτη, φαίνεται ἐπίσης ὅτι εἰς τὴν οἰκογένειαν Carola εἶναι ἰδιαιτέρως ἡ καθιερωμένη ἡμέρα διὰ τὰς οἰκογενειακὰς διαχύσεις· διακρίνω ἀμυδρῶς συγκεχυμένον σωρὸν ἀπὸ ξανθὰ μαλλιά καὶ μαύρας κνήμας... ἦτον ὀλίγον σκοτεινὸν τὸ δωμάτιον— ἐπὶ μίαν στιγμὴν ὁ σωρὸς ἔμεινε ὡς ἀπολιθωμένος, ἀκίνητος. Ἐπειτα διὰ μιᾶς ἐκ τοῦ μέσου ἐγείρεται τὸ ὑψηλὸν παράστημα τῆς κομῆσης Carola· ἐφάνετο πολὺ ἐκπνευμένη, ἡ κόμησα, προσέειπε δὲ καὶ κάπως δυσχερῆστῆς.

Ἐννοήσας ὅτι ὑπέπεσα εἰς μέγα λάθος, ἐψιθύρσα: « Συγγνώμην, Κόμησα, ἐνόμιζα ὅτι δέχεσθε τὰς Παρασκευάς.

Ἡ κόμησα ἐμειδίασεν, ἐὰν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐνιμασθῆ μειδιάμα ἢ διαστολὴ τῶν μυῶνων τοῦ σώρας καὶ ψυχροῦ ἐκείνου προσώπου.

— Ναὶ βέβαια, ἡ Παρασκευὴ εἶναι ἡ ἡμέρα μου, ἀλλὰ ἔχομεν Πέμπτην σήμερα.

— Ἄ! μυριάκις συγγνώμην, Κυρία, ὁ ἀφηρημὸς μου εἶναι πράγματι ἀσυγχώρητος.

Καὶ ἐπιχειρῶ ἀβέβαιον κίνημα ὑποχωρήσεως.

Ἀλλὰ μόλις ἡ πρώτη ἐκπληξὶς διεσκεδάσθη, ὑπερνήκησεν ἡ φιλόζενος σιγήθειά της καὶ με προσεκάλεσε χαριέντως νὰ μένω: Ἄφοῦ ἄπαξ εὐρέθητε ἐδῶ, πρίγκηψ, θλ θελήσετε νὰ πάρετε μαζί μας τὸ τσάι;

— Βεβαίως, ὑπεκλίθη, ἀλλὰ ἀνησυχῶς διηρώτων ἑμαυτὸν, ποῦ θλ κατώρθωσα νὰ καθήσω, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ παιδικοῦ ἐκείνου κατακλυσμοῦ· παιδιὰ, παντοῦ παιδιὰ, ἐπὶ ὅλων τῶν ἐπιπέλων καὶ καταγίς, μικρὰ καὶ μεγάλα, ὅλα μὲ ὀλόξανθα μαλλιά, ἀπαρκαλλάκτως κυματίζοντα ἐπὶ τῶν ὦμων καὶ ὅλα ἐπίσης μὲ μακρὰς ἀτελευτήτους κνήμας, μαύρας ὑπὸ τὰς μακρὰς ἐκ πικρῆς ἐσθῆτας των. (Διατὶ ἄρα γε αἱ μικρὰὶ κορασίδες ἔχουσι πάντοτε κνήμας ἀτελευτήτους;) Ταυτοχρόνως ἠσθάνομην ἀσκαρδαμυκτὴν προσηλωμένα ἐπ' ἐμοῦ, μὲ πείσμονα καὶ ἔντονον ἀπορίαν, ἥτις μοῦ ἐφάνη ὅλως ἀκατάλληλος, ἐπτὰ ζεύγη γαλανῶν ὀφθαλμῶν ὀλοστρογγύλων ἐκ τῆς ἐκπλήξεως (ἐννοεῖς ὅτι ἀργότερα ἔμαθον τὸν ἀκριβῆ ἀριθμὸν). Εἶχον τὴν ἀνήσυχον αἴσθησιν ὅτι καθήμενος θλ κατεσύντριβον ἐξ ἄπαντος κἄποιον. Ἄλλ' ὁ φόβος μου ὑπῆρξε βραχύς. Ἡ κόμησα εἶπεν: « Ὑπάγετε παιδιὰ μου πλησίον τῆς διδασκαλίσσης σας ». Καὶ εὐθὺς αἱ ξανθαὶ κόμαι ἤρχισαν νὰ κυματίζωσιν, αἱ δεκατέσσαρες κνήμαι ταυτοχρόνως ἐκινήθησαν καὶ τὰ κοράσια ἠφανίσθησαν συνωθούμενα μὲ φανερὰν προθυμίαν ἥμισυ κολακευτικῆν δι' ἐμέ.»

Ὁ Rex Stettin ἐγέλα:

— Ἀλλὰ σὲ παρακαλῶ δὲν ἐννοῶ· εἶναι ἄρα γε μία ἀπὸ αὐτὰς τὰς μικρὰς μαυροζάνθους, διότι μὲ φαίνεται ὅτι αὐτὰ τὰ δύο χρώματα ἰδίως σὲ συνεκίνησαν... λοιπὸν, ξελόγιασμα ἀνηλικίου κορασίδος... πτωχέ μου φίλε, ποῦ κατηντήσαμε!

— Εἶσαι ἀνόητος! ἐφώνησεν ὁ πρίγκηψ. Κατόπιν μὲ ἀμήμητον σοβαρότητα ἐξηκολού-

θησε: « Σοῦ ἔλεγα λοιπὸν ὅτι αἱ μικρὰὶ κόμαι ὤρμησαν πρὸς τὴν θύραν καὶ ἐζήτουν νὰ ἐξέλθουν διὰ μιᾶς καὶ αἱ ἐπτὰ, τοῦθ' ὕπερ ἦτο προφανῶς ἀδύνατον. Τότε κἄτι ἐκινήθη ὀπισθὲν μου, μὲ θροῦν ἐσθῆτος. Καὶ ἤκουσα τὴν Κυρίαν Carola ἢ ὅποια ἔλεγε: « Εἴμπορεῖς νὰ μείνης, Μαρία. » Κατόπιν στρεφόμενη πρὸς ἐμέ, μὲ ἀδιόρατον χειρονομίαν συστάσεως:

— Ἡ πρωτότοκός μου θυγάτηρ, πρίγκηψ, εἶπε· κατόπιν στρεφόμενη « Φίλτατον τέκνον, θέλεις νὰ προσφέρῃς τὸ τσάι εἰς τὸν πρίγκηπα de Cless; »

Ἡ πόρουν πολὺ· δὲν ἐφρανατίζομην τὴν ὑπαρξίν τῆς θυγατρὸς της, καθὼς ἄλλως τε καὶ τῶν λοιπῶν ἐπτὰ.

Δὲν ἔδωκα τὴν ἐλαχίστην προσοχὴν εἰς τὴν Μαρίαν πρὸ πάντων κατεχόμενος ὑπὸ τῆς σκέψεως νὰ δώσω πέρας εἰς τὴν ἐπίσκεψίν μου· παρετήρησα μ' ἐκπληξίν (ὑποθέσας κατ' ἀρχὰς ὀρθότῃν ἔκδοσιν) ὅτι δὲν εἶχε τ' ἀπαραιτήτητα ὀλόξανθα μαλλιά, οὔτε τὰς παραπληρωματικὰς μαύρας κνήμας, ἢ τοῦλάχιστον ἐὰν τὰς εἶχε ἐκρύβοντο ὑπὸ τὴν ἐσθῆτα, ἥτις ἦτο σχεδὸν μακρὰ.

Ἡσθάνομην ἀόραστὸν τινα ἀνακούφισιν, καθότι ἐν τῇ φαντασίᾳ μου ὅλοι αἱ μικρὰὶ κόμαι, παροῦσαι καὶ μέλλουσαι, ἐλάμβανον ἀναμεταξύ των τρομακτικὴν ὁμοιότητα καὶ ἀπαράλλακτον προνομιούχον ὕψος ὄχι εὐάρεστον.

Ἐκάθισα πλησίον τῆς Κομῆσης καὶ ἤκουον ὀπισθὲν μου τὸ κόχλασμα τοῦ ὕδατος τὸ ὅποσον ἔβραζεν εἰς τὴν μεγάλην ἀργυρᾶν χύτραν. Ἡ συνδιάλεξις δὲν εἶναι εὐκόλος μὲ τὴν Καν Carola· εἶναι ἀπελπιστικῶς σοβαρὰ καὶ πρέπει ν' ἀποσπᾷ κανεὶς τὰς λέξεις της μίαν μίαν, καθὼς τοὺς γαιάνθρωκας ἀπὸ τὸ ἀνθρωκωρυχέον· ὁ τρόπος εἶναι μακρὸς καὶ ἐπίπονος.

Ὁμίλησα περὶ τοῦ μελοδράματος, ὠμίλησα περὶ τῶν ἵπποδρομιῶν, δὲν εἰζεύρω τέλος περὶ τίνος ὠμίλου καὶ ἡ κόμησα ἀπὸ καιρῶν εἰς καιρὸν ἀορίστως κατένευεν· μὲ κανὲν μονοσύλλαβον βεβαίως ἦτο ἐνοχλητικώτερον ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ ὅποσον θλ συνήντων τὴν Παρασκευὴν μὲ τὰς δώδεκα κυρίας ἐν κύκλῳ· τοῦλάχιστον θλ ἠδυνάμην νὰ ἀναχωρήσω, ἐνῶ τώρα... Ἐσκεπτόμην ποῖαν πιθανὴν διὰκριαν θλ εἶχεν ἡ ἐπίσκεψίς μου καὶ ἐλογάραζα εἰς ποῖον ἐλάχιστον κλάσμα θλ ἠδυνάμην νὰ τὴν περιστείλω κοσμίως· ἐπεξέτειναν τὴν περὶ Βάγνερ συζήτησιν (καθότι ἕκαστα τὴν σπουδαίαν ἀνακάλυψιν ὅτι ἡ κόμησα ἀγαπᾷ τὸν Βάγνερ) καὶ προσεπάθουν νὰ παρατείνω τὸ οὐσιωδὲς τοῦτο θέμα, πολὺτιμον δι' ἐκείνους οἱ ὅποιοι δὲν ἔχουν νὰ εἰπουν τίποτε μέχρι τοῦ ἐσχάτου ὁρίου καθ' ὃ θλ ἐπεβάλλετο τὸ σύνθημα τῆς ἀποχωρήσεως. Εἶχον ὅλως διόλου λησμονήσῃ τὴν Μαρίαν ὅτε μία φωνὴ μ' ἔκαμε νὰ σκιρτήσω, καθὼς σκιρτῶμεν ὅταν δὲν ἐννοήσωμεν κἄποιον ὀπισθεν ἐρχόμενον.

— Ὀλίγο τσάι; μὲ ἠρώτησεν.

Εἶδον καὶ ἐθαμβώθη! ὄχι, σὲ τὸ εἶπα, τίποτε δὲν δύναται νὰ παραβληθῆ μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκείνους τοὺς μεγάλους ἐκείνους καστανοὺς ὀφθαλμοὺς τοὺς βαθεῖς, ὡς ὁ κόσμος· ποτὲ δὲν εἶδα πρᾶγμα παρόμοιον μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκείνους... »

Ἐσιώπησε πρὸς στιγμὴν, βυθιζόμενος εἰς τὰς ἀναμνήσεις του· κατόπιν κινῶν τὴν κεφαλὴν του: Περιττὸν νὰ δοκιμάσω! δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ σοῦ τὴν περιγράφω, πρέπει νὰ τὴν ἴδῃς διὰ νὰ ἐννοήσῃς.»

Ὅταν ἀργότερα ὁ Rex Stettin τὴν εἶδεν ἐνόησε τὸν ἐνθουσιασμὸν τοῦ πρίγκηπος καὶ τὸν συνεμερίσθη.

Λυγρῆ, χαρίεσσα μέχρι ἐντελείας, λεπτὴ χωρὶς νὰ εἶναι ἰσχνή, ἡ Μαρία De Riven εἶχε θέλγητρον ἀπερίγραπτον· γραμμὰς θελκτικὰς καὶ ἀκατανίκητον νεότητος ἄρωμα· ἀλλὰ

πρὸ πάντων οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἦσαν ἀξιοπαρατήρητοι· εἶχον ἰδιαιτέραν ἔκφρασιν ἐμπιστοσύνης καὶ ἀθωότητος καὶ ταυτοχρόνως βαθύτητα ἐκτάκτως δελεαστικὴν.

Ὁ Rex εὕρισκεν ὅτι δὲν ἔκαμνεν ὑπερβολὰς ὁ πρίγκηψ ὅταν ἔλεγεν ὅτι εἰς τὸν κόσμον δὲν εὕρισκοντο ὅμοιοι ἄλλοι μ' αὐτούς.

* *

Ἡ κόμισσα Carola ἦτο ὑπερβολικὰ εὐχαριστημένη διὰ τὸν ἀφηρητὸν ἐκεῖνον τοῦ πρίγκηπος de Cless.

Μολοντί ἡ κόρη τῆς δὲν εἶχεν ἀκόμη τὴν νενομισμένην ἡλικίαν τῶν δέκα ὀκτῶ ἐτῶν—στιγμὴ ἐπικαίρως στρατηγικὴ κατὰ τὴν ὁποίαν παρουσιάζουσι τὰς νεκνίδας εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ τὰς εὗρουν σύζυγον (ὁ ὁποῖος ἄλλως ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰς καθιστᾷ δυστυχεῖς κατόπιν) ἐσκέφθη ὅτι θὰ ἦτο καλὸν νὰ κάμῃ ἐξάρεσιν τοῦ κανόνος καὶ νὰ ὀδηγήσῃ ἤδη τὴν Μαρίαν εἰς τὸν χορὸν.

Ἡ δεσποινὶς de Riven δὲν εἶχε προῖκα, τοῦ πατρὸς τῆς ἀποθανόντος κατεστραμμένου οἰκονομικῶς. Ὅσον διὰ τὸν μητριὸν τῆς, τὸν κόμισσα Carola, μὲν εἶχεν ἰκανὰ— ἂν καὶ ἦτο ὑπερπλοῦτος—διὰ νὰ σκεφθῇ χωρὶς μεγάλην στονοχωρίαν τὰς προῖκας τὰς ὁποίας θ' ἀπῆται ἀργότερα ἢ πρέπουσα ἀποκατάστασις ὄλων τῶν ἰδικῶν του θυγατέρων, αἱ ὁποῖαι ἔζων ὡς πρὸς τὸ παρὸν, ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν, καὶ ὄλων ἐκεῖνων αἵτινες ἐνδεχόμενον νὰ ἤρχοντο— καθ' ὅτι ἡ συνέχεια δὲν ἐφαίνετο ἀκόμη περὶ τὸ τέλος τῆς.

Ὅθεν ἐνῶ διὰ τὰς μικρὰς Carola ἡ καλὴ μήτηρ δὲν ἐφοβεῖτο παρὰ μόνον τὴν ἐκλογὴν καταλλήλων γαμβρῶν, διὰ τὴν χωρὶς προῖκα κόρην τῆς ἔπρεπε νὰ σκέπτεται ἐὰν θὰ εὕρεθῃ κανεὶς νὰ τὴν ζητήσῃ. Καὶ ἡ εὐκαιρία παρουσιάζετο θαυμασία καὶ ἀπροσδόκητος, τοιαύτην οἶαν δὲν ἐτόλμα νὰ τὴν φαντασθῇ, οὔτε εἰς τὰ τυμμηρότερα μητρικὰ ὄνειρά τῆς. Πράγματι ἦτο ἔκτακτος τύχη πρωτότοκος υἱὸς τοῦ γηραιοῦ πρίγκηπος de Cless, ὅστις εἶχεν ἑκατομμύρια καὶ μόνον ἓνα υἱὸν ἀκόμα. Ἦτον ἀνέλπιστον.

Οὕτως ὥστε, ὅτε τὴν πέμπτην, μετὰ τὸ ἀξιωματικὸν ἐκεῖνο τσάκι, ὁ πρίγκηψ ἐζήτησε τὴν ἀδειαν νὰ ἐπανέλθῃ ἡ κόμισσα Carola ἔθαψε εἰς τὰ μυχιαίτατα τῆς καρδίας τῆς τὴν παράλογον ταύτην ἐλπίδα, ἣτις τὴν κατέλαβεν αἰφνης ὡς ἀσθένεια.

Ἄλλ' ὅτε τὴν Παρασκευὴν, κατὰ τὴν ἐπίσημόν τῆς ἡμέραν, παρουσιάσθη ὁ πρίγκηψ de Cless, ἔλαβεν αὐτὴν τὴν φορὰν τὴν βεβαιότητα προσεχοῦς τῆς ἐπιτυχίας καὶ ἐθιμάθειε σκεπτομένη ὅτι θὰ ἔχῃ τοιοῦτον γαμβρόν, τὸ ἰδεῖν τῶν γαμβρῶν, τὸν φαίνομα τοῦτον τῶν μητέρων. Καὶ διὰ τὴν πρώτην φορὰν ἡ Μαρία παρευρέθη εἰς τὴν ὑποδοχὴν τῆς μητρὸς τῆς, διότι ἂν καὶ ἡ μήτηρ τῆς δὲν ἐτόλμα πολὺ νὰ τὸ πιστεύσῃ, ἔπρεπε οὐχ' ἦττον νὰ μὴ καταληφθῇ ἀπαράσκευος.

Τὴν πρωΐαν ἡ κ. Carola εἶπε πρὸς τὴν κόρην τῆς: «Σήμερον θὰ ὑποδέχεσαι μετ' ἐμοῦ, εἶσαι πλέον ἀρκετὰ μεγάλη.» Ἡ Μαρία οὐδὲν ἀντεῖπε διότι εἶχεν ἰσχυροὺς ἐλπίδας εἰς τὴν κεφαλὴν.

Ἡ κόμισσα Carola εἶχε παραγγεῖλῃ διὰ τὴν θυγατέρα τῆς ἐκεῖνην τὴν ἐβδομάδα νέον κομψὸν φόρεμα στενὸν ἀπὸ φαῖν ὕφασμα μὲ χρυσὴν λεπτὴν ζώνην περὶ τὴν ὀσφύν, τὸ ὅποιον τῆς ἤρμοζε θαυμασίως. Ἐκεῖνην τὴν ἡμέραν ἐπανήρχισε δις ἢ τρίς τὴν κόμισσάν τῆς, τὴν ὁποίαν εὕρισκε πάντοτε πολὺ παιδικὴν καὶ ὅταν ἐπέρανε τὸν στολισμὸν τῆς, ἡ μήτηρ τῆς ἤλθε, ὡς ἐκ τύχης, νὰ τὴν ἐπιθεωρήσῃ.

Ἡ Μαρία ἐσκέπτετο τὸν πρίγκηπα καθ' ὅλην τὴν ἐβδομάδα: τὸν εὕρισκε ὀραϊότατον.

καὶ ἐκτὸς τούτου εἶχε τόσον ἀξιολάτρευτον τρόπον νὰ χαιρετᾷ καὶ νὰ στρίβῃ τὸν μύστακά του. Ἐπειδὴ εἶχεν ὑποσχεθῆ νὰ ἐπανέλθῃ ἐκκαρδύκει τὴν ἐπίσκεψίν του. Δὲν ἐσκέπτετο ὡς ἡ μήτηρ τῆς ἐνδεχόμενον γάμον, διότι ἦτο πολὺ ἀπλοϊκὴ καὶ πολὺ παιδι' ἄλλ' ἤλπιζεν νὰ τὸν ἰδῇ διότι ἀπλῶς τῆς ἤρεσεν ὑπερβολικὰ.

Αὐτὴν ταύτην τὴν Παρασκευὴν ὁ πρίγκηψ de Cless τὰς ἐπεσκέφθη ὑπῆρχον τέσσαρες κυραὶ εἰς τὴν αἴθουσαν: ἦσαν ὅλοι γραῖται καὶ ἄσχημοι· ἄλλ' ἡ μήτηρ εἶπεν εὐθύς ὅπως καὶ τὴν πρώτην φορὰν ἀλλὰ μὲ ἄλλον σκοπὸν μόνον:

«Μαρία θέλεις νὰ προσφέρῃς τὸ τσάκι εἰς τὸν πρίγκηπα de Cless!»

Τὰ τοῦ τείου εὕρισκοντο εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον. Ἡ Μαρία ἠγέρθη διὰ νὰ ὑπακούσῃ.

Πρὸ τοῦ ν' ἀναχωρήσῃ ὁ πρίγκηψ ἔκαμε τὴν παρατήρησιν ὅτι ἦτο πράγματι μέγα ἄδικον, νὰ μὴ συγγάζῃ ἡ δεσποινὶς de Riven εἰς τὰς συναναστροφὰς—βεβαίως ἦτο πολὺ νέα—ἀλλ' ὑπῆρχον προηγουμένα. Οὕτως ἡ Ἰρμα Καλιόση, ἡ ἐξαδέλφη του, παρουσιάσθη δεκαεξαέτις καὶ ἐνυμφεύθη τὸ ἴδιον ἔτος.

Ἡ κόμισσα Carola εἶδεν εὐόμιον τὴν ρήτραν ταύτην καὶ εἶπεν ὅτι θὰ σκεφθῶσιν.

Κατόπιν, τὴν ἐπομένην ἐβδομάδα ἡ κόμισσα Lutzow-ἔδιδε τὸν πρῶτον χορὸν τοῦ ἔτους εἰς τὰς φίλας τῆς θυγατρὸς τῆς: ἡ δεσποινὶς de Riven προσεκλήθη καὶ παρουσιάσθη.

Παρήγγειλαν ἐπίτηδες διὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην περίστασιν εἰς τὸν καλύτερον ράπτην τῆς πόλεως, θελκτικὸν φόρεμα λευκὸν μὲ ἀργυρῶν ζώνην εἰς τὴν μέσην, ἀπλοῦστατα.

Ἡ Μαρία de Riven ἐσημείωσε τὴν πρώτην ἐμφάνισίν τῆς μὲ φρενητιώδη ἐπιτυχίαν καὶ ἀνεκνήρυχθη ἡ ὄραία τῆς ἐποχῆς.

Ἐκεῖνην λοιπὸν τὴν ἑσπέραν εἰς τῆς κ. Lutzow, ἡ Μαρία ἐχώρεσε τρίς μετὰ τοῦ πρίγκηπος de Cless καὶ περιπλέον καὶ τὸ κοπιλίον.

Εἰς τὰς ἐπομένας ἑσπερίδας τὸ αὐτὸ συνέβη, οὕτως ὥστε πρὶν παρέλθῃ μὴν, ὅλος ὁ κόσμος ἔλεγεν ὅτι ὁ πρίγκηψ de Cless νυμφεύεται μὲ τὴν δεσποινὴν de Riven.

Καὶ ἡ φήμη αὕτη ἐφθασεν εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ γηραιοῦ πρίγκηπος. Δὲν ἐξήρχετο ποτὲ καὶ δὲν ἔβλεπε κανένα πάσχων ἐξ ἀρρώτιδος καὶ φύσει δυστρόπου χαρακτῆρος· ἀλλ' αἱ δυσάρεστοι εἰδήσεις φθάνουν ἐκτάκτως γρήγορα εἰς τοὺς ἀμέσως ἐνδιαφερομένους. Ὁ γέρον πρίγκηψ de Cless ὠρίσθη ὑπερβολικὰ: ἔτρεπε διὰ τὸν υἱὸν του μεγάλην φιλοδοξίαν (τὸ κάτω κάτω μίαν ἀρχιδουκίσσαν) καὶ δὲν ἐνόηε συνθηκολογίας ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου. Ὅθεν δὲν ἠνείχετο λόγος κἂν νὰ γίνεται περὶ τοῦ συνοικεσίου τούτου.

Προσεκάλεσε λοιπὸν τὸν υἱὸν του καὶ τοῦ ἐκοινοποίησεν ἄνευ προομιῶν ὅτι ἂν ἐνοῆ νὰ ἐπιμένῃ εἰς τὰς γελόιας αὐτὰς ἀξιώσεις θὰ μεταβιβάσῃ τὰ δικαιώματα τῆς πρωτοτοκίας εἰς τὸν μικρότερον ἀδελφὸν του.

Ὁ υἱὸς ἐταπεινώσε τὴν κεφαλὴν καὶ δὲν ἀπήντησε ἀλλ' ἐξηκολούθει νὰ χιρεύῃ μετὰ τῆς Μαρίας de Riven καὶ νὰ πηγαίνῃ νὰ τὴν βλέπῃ κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ὑποδοχῆς τῆς μητρὸς τῆς.

Τοῦτο ἐξηκολούθησεν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. Ὁ Stettin ἤκουε καθ' ἑκάστην τὰς ἐκμυστρεύσεις τοῦ φίλου του: ἔμαθεν ἐναλλάξ ὅτι εἶχε τοὺς ὀραϊότερους ὀδόντας τοῦ κόσμου, τὰς μικροτέρας χεῖρας, ἐπίσης, καὶ παιδικὴν γέλωτα, ὅστις εἶναι ἐπίσης τρόπὸν τινα φωνῆ μικροῦ πτηνοῦ.

Δι' ὅλα αὐτὰ τὰ ἐξωτερικὰ προτερήματα ὁ Rex ἠδύνατο νὰ βεβαιωθῇ ἰδίως ὅμοιοι

εκεῖνο ἕμως τὸ ὅποῖον δὲν ἠδύνατο παρὰ μόνον νὰ μακντεύσῃ, ἦτο ὁ ἔρωσ ὁ αὐξανόμενος εἰς τὴν νεαρωτάτην ἐκείνην παιδικὴν καρδίαν.

Ἐπὶ τέλους μίαν ἡμέραν, ὁ Cless ἐξεμυστηρεύθη εἰς τὸν φίλον του ὅτι πλέον δὲν ὑπῆρχεν ἀμφιβολία. ἡ μικρὰ τὸν ἠγάπα: τοῦ τὸ ὠμολόγησεν.

Καὶ ὁ ἴδιος ἐπὶ τρεῖς μῆνας ἦτο ὑπερβολικῶς ἐρωτευμένος.

(Ἔπεται τὸ τέλος.)

ΚΑΡΔΙΑ ΣΚΕΠΤΙΚΙΣΤΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ARDEL (Συνέχ. σελ. 59 κ. ε.)

Τώρα ἐξημέρωσεν ὀλοτελῶς καὶ μπορῶ καλύτερα νὰ ἰδῶ τὲς δύο ξένες ἢ μᾶλλον τὴν μίαν ἀπὸ αὐτέσ, τὴν πλέον ἡλικιωμένην ποῦ εἶναι κατάντικρό μου: πενήντα ἐτῶν περίπου μ' ἕνα διακριτικὸν αἶμα γυναικὸς ἀπὸ οἰκογένειαν τὸ δῆμα ἔχει χρωματισμοὺς λευκοῦ κηροῦ κλίνοντος εἰς τὸ ξανθωπὸν τὰ στακτόχρωμά της μαλλιά στρεμμένα εἰς κανονικὰ πλεξούδια. Ἐλαφροκομῆτ' ἀκόμη, ἴσιο τὸ κορμί, θαυμάσιον μ' ἐκεῖνες τὲς φανταχτερές καὶ γεμῆτες γραμμές του. Τὰ χαρακτηριστικά της, τώρα ποῦ ἀνκαύεται, ἔχουν μίαν μοναδικὴν ἐκφρασί λύπης· βαθειὰ ζαρωματικὰ χαράζει τὸ μέτωπό της καὶ φαίνεται νὰ προέρχεται ἀπὸ κἄποιον παντοτεινὴ ἔννοιαν. Ἐξάπαντος αὐτὴ ἡ γυναῖκα πρέπει νὰ σικῶνῃ τὸ βάρος δοκιμασίας — ἀρχαίας πιθανόν — ποῦ τὴν ἔχει πληγώσῃ κατὰκαρδία.

Ἀπὸ τὴν κόρην, ποῦ τὴν συνοδεύει, δὲν μπορῶ νὰ διακρίνω παρὰ ἕνα κομψότατον λεπτὸν σχῆμα, μόλις διακρινόμενον μέσα στὸν ἀφροειδῆ σωρὸν τῆς μαύρης ταντέλλας, κἄτι ξανθοὺς πλοκάμους, μὴ μικρὴν ἴσκιον μύτην, χεῖλην ἀληθινὰ μωροῦ ὀλόδροσα, καὶ ματκόκαδα ποῦ ἔρριπταν σικὴν ἐπάνω στὰ διάφανα μάγουλά της. . .

Μόλις εἶχα παύσῃ νὰ ὀρθοσκαλιζῶ αὐτὰς τὰς σημειώσεις, ὅταν ἐσῆκωσα τὴν κεφαλὴ μου καὶ παρατήρησα ὅτι ἡ νέα συνοδοιπόρος μου δὲν κινεῖται πλέον· εἶχε μίαν ὀπίσω τὸ καπούσιόν της καὶ τὰ μαλλιά της ἐφάνηκαν μ' ἕνα χροῖμα νεκρῶν φύλλων πολὺ φωτερῶ, ποῦ ἔκνε κομψὴν ἀντίθεσιν μετὰ τὸ βαθύ σταχτερὸ τῶν φρυδιῶν της. Τώρα μ' ἐξέταζε καὶ ἐκείνη· μετὰ κἄποιον ἀγέρωχο στὰ χεῖλην, καὶ μετὰ μίαν ξάστερον τόλμην στὰ μάτια, τὰ ὅποια ἐφαίνετο πῶς ἐγέμιζεν ἡ ἴρις των ὀλόκληρα, μὴ βυθυγάλαζην ἴρις.

Ἀφοῦ εἶδε πῶς δὲν ἔγραφα πλέον, ἐγύρισε, ἐσκούπισε τὸ γυαλὶ τοῦ παραθύρου μ' ἕνα μικροσκοπικὸ μαντίλι, ἀκούμπισ' ἐπάνω τὴν κεφαλὴ της καὶ παρατηρεῖ μετὰ προσήλωσιν τὰ δροσοποτισμένα λειβάδια, τοὺς χαμηλοὺς λόφους τοῦ ὀρίζοντος ποῦ ἐξεχώριζαν μὲς ἀπὸ τὴν καταχυιά. . . Ἦτο μοναδικὴ ἡ τοπογραφία σ' αὐτὴν τὴν πρωϊνὴν ὥραν· ὁ οὐρανὸς φαίνεται γλωμῶς ἀκόμη, ἀμυδροῦ ἀδιορίστου χρώματος κομμάτια σύννεφα σέρνεται ὕκνὰ στὰ σύλγυγγα πλάγια μαῦρα ἀπὸ τὰ ἔλατα, καὶ τὰ κίβσια ποῦ φανερώουν τὴν προσέγγισιν τῆς ἐλβετικῆς χώρας ἀνυψοῦνται ὅμοια μετὰ σπίτια κουκλῶν εἰς τὰς ὄχθας τῶν διαυγεστάτων ρυακίων.

βλέπω ἀπὸ τὸ πλάγι μόνον τὴν μικρὴν μου ἀγνωστὴν — γὰρ ἀμικρὴν; . . εἶναι μᾶλλον μεγάλη ἀπειναντίας — ἀλλὰ τὸ γαλανὸ της μάτι, πολὺ ἀνοιχτὸ κάτω ἀπὸ τὴν ὀλίγον προεξέχουσαν κάμαρα τοῦ φρυδιοῦ, μετὰ διδάσκει ὅτι ἀπολαμβάνει μετὰ καταπληκτικὸν βάθος τὰ θέλητρα τῆς ἐξοχῆς τῆς χρυσομένης πλέον ἀπὸ τὸν ἥλιον.

Ἐπειτα, ἐξαφνικὰ, ἡ θεὰ ἐνὸς σταθμοῦ, ποῦ ἐπεράσαμε χωρὶς νὰ σταθῶμε τὴν ἔκαμε νὰ συνέλθῃ ἀπὸ τὸ βύθισμά της. Κοιτάζει τὸ ρολόγι της, καὶ ἀνοίγει τὸν ταξιδιωτικὸν σάκκον της· καὶ μετὰ μίαν εὐκολίαν ἐντελῆ, ὡς νὰ ἦτο μόνη της μὲς' εἰς τὴν κάμαρά της, βγάζει ἕνα μικρὸ καθρέφτη καὶ τὸν κρεμνᾷ ἀπὸ τὸ ἐπάνω μέρος κατάντικρό της. Ἐπειτα, μετὰ μερικὰ κινήματα τῶν ὑποίων ἢ ταχύτης θὰ ἐξάφνιζε τὴν ὄρακά μου ἐξαδέλφη Δεδιάν, ἀποκατέστησε τὴν ἀρμονίαν εἰς τὸν ξανθὸν καὶ ἀδρὸν σωρὸν τῆς κόμης της, καὶ ἐσκουφώθη μετὰ τὸ μικρὸ της τὸν ποῦ εἶχε ἀφήσῃ ἀπὸ τὴν νύχτα εἰς τὸ δίκτυ καὶ πάντα μετὰ τὴν ἴδια γρηγοράδα, σφαλᾷ τὸν πολυτιμὸν σάκκο μετὰ τοὺς χρυσομένους θησαυροὺς ποῦ ἐμπεριέκλειε.

— Ἀλίαν, εἶσαι ξυπνὴ λοιπόν! . . . πλκισίζομεν;

— Μάλιστα, aunt Katie· σὲ εἴκοσι πέντε λεπτὰ θὰ εἴμεθα στὸ Πονταλιέ. . .

Καὶ ἡ μὲς Ἀλίαν, ἀφοῦ εἶναι τοῦτο τὸνομά της, σηκώνεται καὶ δίνει δύο ἢ τρεῖς ζεστὰ καὶ θωπευτικὰ φιλήματα εἰς τὸ μελαγχολικὸν της πρόσωπον τοῦ ὀποῦ ἢ ἐκφρασίς γίνεται πολὺ τρυφερὴ ἐνῶ τὴν παρατηρεῖ· κατόπι, σὲ μίαν ἐρώτησιν ἐκείνης, ἀρχίζει νὰ διατρέχει τὸν ὄδηγόν, τὸν παντοτεινὸν ὄδηγόν, ὅστις ἔκαιο πλησίον της καὶ φαίνεται νὰ τὴν διασκεδάζει ὅ,τι διαβάσει. . . Φαντάζομαι πῶς πρέπει νὰ βράσῃ σὲ κἄθε τι ἀφορμὴν ἐνδιαφέροντος. Ἐχει μὲς' αὐτῆς ἕνα πλημμύρισμα ζωῆς ποῦ ἐκπλήττει καὶ κινεῖ τὴν περιέργειαν νὰ παρακολουθῇ κανεὶς τὰς ἐκδηλώσεις αὐτῆς τῆς δραστηριότητος ἠθικῆς συνήμα καὶ φυσικῆς. . .

Μίαν ἢ δύο φορές διακόπτει τὴν ἀνάγνωσίν της καὶ παρατηρεῖ πρὸς τὴν θεῖαν της φαίνεται νὰ νοιώθῃ πῶς τὴν ἐξετάζω, τόσον ἀδιακρίτως ὥστε καὶ ἡ γῶ δοκιμάζω κόπον νὰ τὸ κἀνω· καὶ πλκισίζουν ὀλίγο τὰ δύο της φρυδιά καὶ δίνουν μίαν ἐνέργειαν ποῦ δὲν τὴν περιμένεις εἰς τὸ πρόσωπον τῆς κορασίδος. Τὰ χεῖλη, ποῦ γίνονται σχεδὸν ἀγέρωχα, μισανοίγουν ὡς διὰ ν' ἀφήσουν λέξιν διαμαρτυρίας κατὰ τῆς ἀθαρδίας αὐτοῦ τοῦ ξένου ποῦ προσήλωει ἐπάνω της τὴν προσοχὴν του. . . Ἐπειτα, ἀποτόμως, στρέφει τὴν κεφαλὴ της.

Ἄλλως τε, ἰδοὺ τὸ Πονταλιέ· χωρὶς ἄλλο ὅπως καὶ γῶ ἢ μὲς Ἀλίαν καὶ ἡ θεὰ της διευθύνονται πρὸς τὴν Λωζάννην διότι καὶ αὐτὲς ἐπίσης καταβαίνουν ν' ἀλλάξουν τραῖνο.

Ἀπὸ τὸν ζωηρὸν αἶρα τῆς πρωΐας ποῦ φέρνει μετὰ τὴν δροσιά του ἀρκετὸ ρίγος, πολλὰς ταξιδιώτισσες μαζεμένες στὸν σταθμὸν δὲν φαίνονται διόλου εὐπρόσωποι. Τὰ μαλλιά των εἶναι ὅπως λάχρη πλεγμένα καὶ τὰ μάτια των τριγυρισμένα ἀπὸ μαυράδι πολὺ φανερὸ μετὰ τὴν γλωμάδα τῶν κουρασμένων προσώπων των. Ἡ μὲς Ἀλίαν εἶναι θαμβωτικὴ. Ἡ ὄψις της φωτισμένη τὴν ἀπὸ τ' ἀνοιχτὸν φῶς ἔχει εὐχρῶσαν μοναδικῆς ἀβρότητος, ἀληθινὸν γαλάκτωμα ποῦ λαμπρύνεται εἰς τὰ μάγουλα ἀπὸ ῥοδινὸν ἀντιφώτισμα. Μετὰ τὸ γρήγορον καὶ ἐλαφρὸν βῆμα τῶν καλῶς ὑποδημένων μικρῶν της ποδῶν, διατρέχει τὴν προκυμαίαν ἀκολουθουμένη ἀπὸ εἶδος γηραιῶς παραμάννας ἢ θαλαμηπόλου.

Πρὸς στιγμὴν μοῦ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα νὰ παρεκκολληθῶ τὸ παιδίον τοῦτο, ὅπου καὶ ἐπήγαινε. ἀφοῦ, ἐπὶ τέλους, τίποτε δὲν μετὰ ὑπερέβαινε νὰ διευθυνθῶ εἰς τὸ Vevey· ἴσως θὰ μοῦ παρεῖχε ἀντικείμενον ἄξιον σπουδῆς.—θὰ ἦτο πράγματι διασκεδαστικὸν νὰ τὴν παρατηρῇ κανεὶς νὰ ζῇ. . . Ὑποχρεωτικῶς ὑπάλληλος ἦλθεν νὰ μετὰ εἰδοποιήσῃ ὅτι ἐφθασεν ἡ ὥρα ν' ἀναβῶ εἰς τὸν ἥσυχον ἐλβετικὸν σιδηροδρομικὸν ὅστις θὰ μετὰ μετεβίβαζεν ἀπὸ ἐκεῖ· ἔπειτα ἔκαμα

μερικὰ βήματα διὰ νὰ φθάσω τὸ διαμέρισμα ὅπου βλέπω νὰ κατευθύνωνται οἱ νυκτερινοὶ συνοδοιπόροι μου· ἀλλὰ συναντῶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς μίς Λίλιαν, οἵτινες φαίνονται νὰ μοῦ λέγουν ὅτι ὑπώπτευσαν τὴν πρόθεσίν μου. Ἐξάπαντος δὲν φαίνεται εὐχαριστημένη ἐκ τούτου, καθόσον δύναμαι νὰ κρίνω ἐκ τοῦ ελαφροῦ σουρωώματος τῶν καστανῶν τῆς φρυδιῶν. . . Καὶ ἀνακαλύμενος μ' αὐτὸ τὸ βωδὸν μέσον εἰς τοὺς αὐστηροὺς κανόνας τῆς διακρίσεως, παραιτοῦμαι ἀπὸ τὴν κοῦφον ἐπιθυμίαν μου. Καὶ μόνος, αὐτὴν τὴν φορὰν, εἰς τὸ βελόνι μου, τακτοποιῶ τὰς σημειώσεις μου αὐτάς. Εἰς τὴν Λωζάνην εἶχα τὸ εὐτύχημα νὰ παρατηρήσω ἐπὶ τῆς προκυμαίας τὴν μίς Λίλιαν, ὁρθίαν ἐμπρὸς σ' ἕνα σωρὸν ἀποσκευῶν τῶν ὁποίων ἐφάνετο ἰδιοκτητῆς.

Διατὶ δὲν ἔμεινα, ἐπὶ τέλους, εἰς τὴν Λωζάνην ὅπως ἐσχεδιάζα; Ἴσως αὐτὴ ἡ Ἀγγλίς, τὴν ὁποίαν ἔρριψεν ἡ τύχη στὸ δρόμο μου, ν' ἀπέβαινε δι' ἐμὲ ἡ Σάντα-Μαρία, κατὰ τὴν φράσιν τῆς Κας de Vianne.

14 Μαΐου

Εἰξευρα ὅτι εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ὅπου κατέβηκα, ἐκάθητο ὁ Νότερστωφ, ῥώσος συγγραφεύς, τὸν ὁποῖον δὲν εἶχα ἐπανιδῆ, ἀφ' οὗτοῦ ὁ γάμος του, ὡς φαίνεται, τὸν εἶχε καρφώσῃ εἰς Μόσχαν. Καὶ διὰ νὰ ἐπωφεληθῶ τὴν ἀνέλπιστον ταύτην προσέγγισιν ἐδιάλεξα ὡς οἰκνημα τὸ μεγαλόρρυθμον ἐκεῖνο καρδεωσέραι, πλούσιον καὶ τετριμμένον, ὅπου ἐπανευρίσκω τὴν λαμπρὰν κοσμοπολίτιδα κοινωνίαν τὴν ὁποίαν τόσες καὶ τόσες φορὰς συνήντησα εἰς τὰς ἀνὰ τὸν κόσμον περιπλανήσεις μου.

Ὅταν, ἐντὸς ὁκτῶ ἡμερῶν, οἱ Νότερστωφ θ' ἀναχωρήσουν, θὰ ἐγκατασταθῶ καὶ ἡγὼ εἰς πραγματικὸν οἰκοτροφεῖον ἐλβετικόν, ἡσυχώτατον καὶ ἀπηλλαγμένον ἀπὸ τὴν ἀνούσιον ἐκείνην πολυτέλειαν, οἰκοτροφεῖον ὅπου οἱ ἄνδρες θὲν θὰ εἶναι ἄνθρωποι τοῦ κλοῦπ, καὶ αἱ γυναῖκες δὲν θὰ φέρουν ἀριστοκρατικὰ ὀνόματα, οὔτε θὰ εἶναι φιλάρεσκοι, ἢ πνιγμένοι — ὅπως συχνότατα συμβαίνει — μὲς στοὺς κανόνας τῆς πανηγυρικῆς ἐτικέτας, ἢ ὁποία ἐξαφανίζει τὴν ἀτομικότητά των.

Εἰς τὸ σπῆτι, πού θὰ ζητήσω νὰ εἶρω, θ' ἀπαντήσω γυναικεῖα πλάσματα ἀπέριως ταπεινότερα, ὡς πρὸς τὴν κοινωνικὴν θέσιν, ἀλλ' ὅπου πιθανῶς θ' ἀνακαλύψω «χαρρακτῆρας» ὑπάρχουν μεταξύ αὐτῶν πολλοὶ πτωχοὶ κόρακι δίχως home, αἱ ὁποῖαι παρακυλοῦν ἀπὸ ξενοδοχείου εἰς ξενοδοχεῖον, ἕως ὅτου τὰς ἐγκαταλείψουν αἱ δυνάμεις των καὶ τὰς βιάσει ἢ ἀνάγκη νὰ εἴρουν σταθερὸν ἄσυλον διὰ ν' ἀποθάνουν ἐκεῖ, ὅπως ἔζησαν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον καλῶς. Ἄλλ' αὐτὴ ἡ ἀνάγκη, ἥτις παντοῦ τὰς παρακολουθεῖ, νὰ ζῶν μόναι, καὶ μόνον εἰς τὸν ἑαυτὸν των στηριζόμεναι καὶ ἐλπίζουσαι προσδίδει εἰς αὐτάς εὐτολμίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν φρονιμάτων καὶ διαγωγῆς, πού κινοῦν ἀληθινὰ τὸ ἐνδιαφέρον.

Οὐδὲν ὅμως τὸ τοιοῦτον καὶ εἰς τὸ μεγαλοπρεπὲς μας ξενοδοχεῖον: κοινωνία ἀνθρώπων γενναϊότατα εὐνοηθέντων ἀπὸ τὴν τύχην· πλειστοὶ φέρουν ὀνόματα γνωστά, ἔνδοξα προσέτι, ἂν καὶ ξενικά· ὀλίγοι ἢ καὶ διόλου Γάλλοι· μερικὰ γερμανικὰ οἰκογένεια, ἀρκετοὶ ῥώσοι, καὶ προπάντων πολυάριθμος ἀγγλικὴ καὶ ἀμερικανικὴ παροικία. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς τάξεις τῶν νεανίδων δὲν ἀντιπροσωπεύονται καὶ τόσον καλά. Μόλις ἐκ τῆς ἀσημάντου ὀλομελείας των διακρίνεται ἡ μίς Enid Lyton, ὅχι μὲν κομψή, ἀλλ' εὐφυοῦς καὶ περιέργου φυσιογνωμίας, κόρη πατρὸς ῥωμαλεωτάτου καὶ μητρὸς διαφκνοῦς σχεδόν. Ἐν συνόλῳ ἡ μίς Enid δὲν ἀξίζει, κατ' ἐπιφάνειαν τοῦλάχιστον, ὅσον ἡ πατριώτισά της μίς Λίλιαν. Ἡ τελευταία αὕτη ἤξιζε πραγματικῶς νὰ κάμω πρὸς χάριν της μίς ἡμέρας σταθμὸν εἰς Λωζάννην, διὰ νὰ μὴν τὴν εἶρω ἀκολούθως ἐπίσης ἀσημάντον καὶ τετριμμένον ὅσον καὶ ἡ πλειονοψηφία τῶν συνηλικιωτῶν της.

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΑΝΑΛΕΚΤΑ.

« Γνωστός ἀόρατος ἀστὴρ. — Ὁ κ. Camille Hamarion εἰς ἄρθρον δημοσιευθὲν ἐν γαλλικῷ φύλλῳ μᾶς ἀποδεικνύει ἄπαξ ἔτι ὅτι ἡ πραγματικότης ὑπερτερεῖ πολλὰς πᾶν ὅτι ἡ φαντασία δύναται νὰ συλλάβῃ φανταστικὴν καὶ θαυμάσιον.

Ἐπιφάνεια ἀστρονόμος μᾶς γνωρίζει τ' ἀποτελέσματα μίς τῶν ἀπροόπτων αὐτοῦ ἀποκαλύψεων, ἥτις ἀποθεῖ διὰ μίς εἰς καταπληκτικὰς ἀποστάσεις τὸν ὀρίζοντα τῶν γνώσεων ἡμῶν. Πρόκειται περὶ ἀστέρων τὸν ὁποῖον δὲν εἶδον καὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα δὲν θὰ εἶδωσι ποτέ. Οὗχ ἤττον ὁ αἰώνιος ἀόρατος οὗτος ἀστὴρ κατεμετρήθη, ἐξυγίσθη, χυμικῶς ἀνελύθη μετὰ μαθηματικῆς ἀκρίβειας καὶ ἀσφαλείας. Ἰδοὺ μία ὁμολογουμένως παραδόξος ἀνακάλυψις! Ὡς φαίνεται, ὑπάρχει ἀστὴρ ὀνομαζόμενος Μενκαλιάν, ὅστις λάμπει οὐχὶ μακρὰν τοῦ λευκοῦ Καπέλλα. Εἰς τοῦτον συνδέεται ὁ ἀστὴρ περὶ ὃ μᾶς ἠμίλει ὁ κ. Φλαμαριόν. Φοβούμενοι ν' ἀποπλανηθῶμεν εἰς τοὺς παραζαλλίζοντας τούτους ἀριθμοὺς, δώσωμεν τὸν λόγον εἰς τὸν συγγραφέα τῆς Οὐρανίας:

« Οἱ δίδυμα οὗτοι ἀστέρες, λέγει, στρέφονται ὁ εἰς περὶ τὸν ἕτερον μὲ καταπληκτικὴν ταχύτητα. 240 χιλιαμέτρων κατὰ τὸ δευτερόλεπτον καὶ ἡ περιστροφή αὐτῶν συμπληροῦται εἰς τέσσαρας ἡμέρας ἢ δὲ ἀκτὶς τῆς διαγραφόμενης περιφερείας ἀριθμεῖ 13 ἑκατομμύρια χιλιαμέτρων. Ἀπὸ τὴν ταχύτητα ταύτην ζυγίζομενος ὁ διπλοῦς οὗτος ἥλιος εἶνε ὀκτακοσίας χιλιάδας φορὰς μεγαλῆτερος τῆς γῆς. Ἡ ἀπόστασις αὐτοῦ εἶνε τέσσαρα ἑκατομμύρια φορὰς μεγαλῆτερα τῆς ἀπρόστασιος τοῦ ἡλίου ἀπὸ τῆς γῆς. 148,000 ἑκατομμύρια λευγῶν. Διὰ νὰ διακρίνη τις αὐτὸν διπλοῦν χρειάζεται τελεσκοπίον ἐξακοσίων μέτρων μήκους.

Πάντα τ' ἀποτελέσματα ταῦτα εἶναι φανταστικά! ἀνακάλυψις ἀστέρος, τὸν ὁποῖον ἀδύνατον νὰ εἶδωμεν καταμέτρησις τῆς ἀκατανόητου αὐτοῦ ταχύτητος 240 χιλιαμέτρων τὸ δευτερόλεπτον, ἢ ἐξακρίθωσις τοῦ βάρους του. Πρέπει δὲ νὰ προσέσω, ἴσως ὑπὲρ πάντα ταῦτα, ὅτι διὰ νὰ φθάσῃ μέρους ἡμῶν ἀπὸ τοῦ σημείου ἐκεῖνου τοῦ οὐρανοῦ φωτεινὴ ἀκτὶς, ἢς ἡ ἀνάλυσις μᾶς ἀνακαλύπτει πάσας ταύτας τὰς ἀληθείας, ἔχασεν οὐχὶ ὀλιγώτερον τῶν 63 ἐτῶν ὥστε ἀτενίζοντες τὴν στιγμὴν ταύτην πρὸς τὸν ἀστὴρα ἐκεῖνον βλέπομεν τὰ ἐν αὐτῷ πρὸ 63 ἐτῶν συμβάντα. Καὶ ἐὰν ἔκτοτε ἐπῆλθε καταστροφή ἐν αὐτῷ δὲν δυνάμεθα νὰ τὸ ἴξωμεν.

Μᾶς μένει πλέον νὰ προσθέσωμεν ἄλλο εἰς τὴν εὐφραδίαν ταύτην τῶν ἀριθμῶν ἢ ὅτι ὁ πτωχὸς ἡμῶν ὀφθαλμὸς πλανήτης εἶναι νησίδιον, μικρὸν καὶ ἀφανὲς νησίδιον ἐν τῷ ἀπεράντῳ οὐρανίῳ ὠκεανῷ.

N.

« Φιλόσοφος ἰατρὸς εἶπεν ὅτι τὸ σφίξιμον τοῦ στηθοδέσμου εἶναι μέγα διὰ τὴν ἀνθρωπότητα εὐεργέτημα, διότι φονεύει τὰς κούφους καὶ ἀνοήτους νέας αἵτινες διὰ τοῦ μέσου τούτου θέλουσι νὰ φανῶσιν ὠραταὶ καὶ ἀφήνῃ νὰ ἀναπτυχθῶσι καὶ νὰ γίνωσι γυναῖκες μόνον αἱ εὖ φρονούσαι αἵτινες τὸ ἀποφεύγουσι.

« Ἡ ὀκνηρία. — Καλὴ εἰδήσις διὰ τοὺς μαθητάς—ὀριστικῶς ἐχαρκτηρίσθη ὡς ἀσθένεια. Ἡ νέα ἰατρικὴ ἥτις ἔχει τάσιν νὰ ἐπιλαμβάνηται πασῶν τῶν νοσητικῶν ἀνωμαλιῶν κατατάσσουσα αὐτάς μετὰ τῶν ὀργανικῶν ἢ φυσιολογικῶν παραμορφώσεων καταλέγει ἤδη καὶ τὴν ὀκνηρίαν εἰς τὰς διαταράξεις τῆς θρέψεως. Ἡ ὀκνηρία, πράγματι, εἶναι ἀληθὲς σύμπτωμα ἐπιφανόμενον ἐνὸς ἀποτόμους παρ' ἀνθρώποις δραστηρίους ἄλλοτε, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς λευκουρίας, Διαβήτου, Ἀταξίας καὶ διαφόρων νοσητικῶν παθήσεων. Εἶναι χαρακτηριστικὸν σημεῖον τῆς νευρασθενείας καὶ τὸ ἀπὸ τούτου μικρὸν ἀπολείπεται ὅπως ἀποφανθῆ τις ὅτι οἱ ὀκνηροὶ εἶναι νευρασθενικοὶ ἐν τῷ πρώτῳ σταδίῳ τῆς νόσου. Ὑπὲρ τῆς παθολογικῆς ταύτης ἀφορμῆς τῆς ὀκνηρίας συνηγορεῖ καὶ τοῦτο: ὅτι οἱ προδιαθεθειμένοι εἰς τοὺς ρευματισμοὺς, οἱ ἀρθριτικοὶ, ὅπως λέγουσι οἱ ἰατροὶ ἄνθρωποι συνήθως δραστήριοι κατὰ τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ἑσπέραν, δυσκολεύονται μεγάλως ν' ἀρχίσωσιν τὸ πρωτὸν ἐργασίαν, εὐρισκόμενοι εἰσεῖτι ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς νυκτερινῆς χαλαρώσεως τῆς θρέψεως, τοῦθ' ὅπερ εἶναι ἀκριβῶς τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς ἰδιοσυγκρασίας των.

« Τὸ μέτρον καὶ τὸ χιλιόγραμμον ἐπ' ἐσχάτων ἐγένοντο ἀποδεκτὰ ὡς θεμελιώδεις μονάδες καταμετρήσεως ἐν τῷ Ἰθρογραφικῷ καὶ Γεωλογικῷ τμήματι τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

« Οἱ κύνες τοῦ πολέμου ἔλαβον τὸ πρῶτον, οὕτως εἰπεῖν βάπτισμα τοῦ πυρὸς κατὰ τὰ τελευταῖα μεγάλα γυμνάσια τοῦ γερμανικοῦ στρατοῦ. Ἡ 15ῃ ἡλ. τοῦ ελαφροῦ ἵππικοῦ εἶχεν μεθ' ἑαυτῆς πέντε κύνας προωρισμένους διὰ τὴν ταχυδρομικὴν συγκοινωνίαν τῆς ἐμπροσθοφυλακῆς μετὰ τοῦ κυρίου σώματος τοῦ στρατοῦ. Ἐν πρὸ πάντων ἐκ τῶν ζώων τούτων διεκρίθη, διανύσαν ἐντὸς ἐπτὰ λεπτῶν δις τὴν ἀπόστασιν ἐπτὰ χιλιομέτρων.

Ἡ στρατιωτικὴ ἐκπαίδευσις τῶν φίλων τούτων τοῦ ἀνθρώπου φαίνεται δυσχερεστάτη· ἀρχίζουν νὰ διδάσκουν αὐτοὺς νὰ μένουν ἀφρονεῖ· ἔπειτα πρέπει νὰ δύνανται νὰ διακρίνωσι τὴν ἐχθρὸν ἀπὸ τὴν φίλον. Ἐκτὸς τούτου ὁ κύων τοῦ πολέμου πρέπει νὰ εἶναι θῆλυς, διότι οἱ ἄρρενες ἔχουσιν ἐρριζωμένην ἐρωτοτροπίαν ἤκιστα συμβιβαζομένην μετὰ τῶν στρατιωτικῶν καθηκόντων. Τὸ δυσκολώτερον τέλος μέρος τοῦ πράγματος εἶναι νὰ ἐξοικειωθῶσι τὰ ζῶα πρὸς τὰς ἐκπυροκροτήσεις τῶν ὄπλων καὶ τῶν τηλεβόλων, ἀλλὰ ἡ ὑπομονὴ καὶ ἐπιμονὴ ὑπερnikῶσιν ὅλας τὰς δυσκολίας ταύτας. Μεταξὺ δ' ὄλων τῶν κυνῶν ἰδίᾳ διακρίνεται ὁ Σκωτικὸς ποιμενικὸς κύων διὰ τὴν ἀκραν ἀνγευτικὴν του ἰκανότητά καὶ τὴν ἀφοσίωσιν καὶ κρίνεται διὰ τοῦτο ὡς ὁ καταλληλότερος κύων τοῦ πολέμου.

Ἔστω ἀποροῦμεν πολλάκις καὶ διερωτώμεθα πῶς οἱ φίλοι μας κατώρθωσαν νὰ εὑρουν τὰ προτερήματά των ὅσον διὰ τὰ ἐλαττώματα αὐτῶν, μᾶς φαίνεται φυσικώτατον νὰ τὰ ἔγρυν.

Ἔστω **Κλεπτομανία**. — Ἀστεῖον καὶ εὐφρεστάτον ἐπεισόδιον συνέβη πρὸ μικροῦ εἰς διάσημον φρενολόγον τοῦ Παλέρμου. Νεαρὸς καὶ κομψώτατος κύριος, δυναζόμενος μαρκήσιος Τρόππι, τὸν ἐπισκέφθη ἡμέραν τινα καὶ τοῦ ἐνεπιστεύθη τὰ ἐξῆς: «Ἐνυμφεῦθην πρὸ τινων μηνῶν· ἡ δὲ σύζυγός μου κατέχεται ἀπὸ κλεπτομανίαν χρόνιον καὶ ἀθεράπευτον, ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς ὁποίας κλέπτει πᾶν ὅτι κατορθώσει εἰς τὰ καταστήματα, εἰς τὰς οἰκίας ὅπου συγγάζει, καὶ εἰς τὴν ἰδικὴν τῆς ἀκόμη οἰκίαν· τὸ ἀληθὲς εἶναι ὅτι συνηγορῶν εἰς ἑαυτὴν κατόπιον σπένδει ν' ἀποδώσῃ τὸ προῖον τῶν κλοπῶν τῆς.» Ὁ μαρκήσιος ἐξήγησε κατόπιον τὴν συγκατάθεσιν τοῦ ἱατροῦ νὰ ὀδηγήσῃ παρ' αὐτῶ τὴν γυναῖκά του πρὶν τὴν ἐμπιστευθῆ ὀριστικῶς εἰς τὰς φροντίδας του, καὶ τὴν ἐπομένην πράγματι τὸ ζεῦγος ἐπισκέπτετο τὸν φρενολόγον, ἔκπληκτον διὰ τὸ κάλλος καὶ τὴν χάριν τῆς νεαρᾶς μαρκησίας. Ἐκεῖνη δὲ ἐπεδείκνυε τρόπους ἐντελεστάτης γυναικὸς τοῦ ὑψηλοῦ κόσμου, δὲν διέφυγεν ὅμως τὸν πεπειραμένον ὀφθαλμὸν τοῦ καθηγητοῦ ὅτι καθ' ἣν στιγμήν ἐνόμιζεν ὅτι δὲν παρατηρεῖται ἀφῆρσε φωτογραφίαν μετὰ πλαισίου πολυτελεστάτου καὶ δι' ἄδαμάντων κεκοσμημένου (δῶρον ἐπισήμου ἀσθενοῦς) καὶ ἐν χαριέστατον ἀγαλαμάτιον. Ἐπίσης παρετήρησεν ὅτι καθ' ἣν στιγμήν ἐξήρχοντο τοῦ ὑπεξήρσεν ἐπιτηδείως καρφίδα λαμμοδέτου μεγάλης ἀξίας. «Δύνασθε καὶ μόνος σας νὰ ἐνοσήσητε πόσον σοβαρὰ εἶναι ἡ περίπτωσις τῆς δυστυχῆς μου γυναικός,» ἐμβύθισεν εἰς τὸ σῆς τοῦ ἱατροῦ μ' ἀπελπισμέ-

νη φωνὴν ὁ νέος: «Θὰ σᾶς ἐπιστρέψω ὑπερωτέρα τὰ πράγματά σας.» Ὁ ἱατρός ἐπερίμενε καὶ περιμένει ἀκόμη· χωρὶς ὅμως νὰ τοῦ ὑπολείπεται σκιὰ ἀμφιβολίας ὅτι ἔπεσε θῆμα μηχανογραφίας εὐφρεστάτου συνδυασμοῦ. (N. W. Tagblatt.)

ΜΕΓΑΛΗ ΚΩΜΩΔΟΣ. — Ἦν τὸν τίτλον τοῦτον ἤρξατο δημοσιεύμενον ἐν τῷ «Ἀνατολικῷ Ἀστέρει» ἀπὸ τοῦ παρελθόντος σαββάτου νέον ἔργον τῆς δεσποινίδος Ἀλεξάνδρας Παπαδοπούλου. Ὅστις μετ' ἐνδιαφέροντος παρακολουθεῖ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ταλάντου τῆς λογίας συνεργατίδος μας, εὐθὺς ἀπὸ τῶν πρώτων γραμμῶν τῆς **Μεγάλης Κωμωδοῦ** θὰ ἀσφραβῆ ὅτι πρόκειται περὶ ἔργου μὲ ἀξιώσεις περισσοτέρας, ἀφ' ὅσας ἤθουντο νὰ ἔχουσι τὰ πάρεργα τῆς γονίμου διηγηματογράφου· ἄλλως τε δὲν εἶναι τὸ πρῶτον διὰ τοῦ ὁποίου προσκτᾶται δικαίωμα ἐπὶ τοῦ τίτλου τούτου, καὶ δὲν εἶναι ἀνεπαρκῆ τὰ διδόμενα ἐπὶ τῶν ὁποίων στηριζομένη ἡ ἀπροσωπώλητος κριτικὴ θ' ἀναγάγῃ εἰς τὴν προσήκουσαν περιωπὴν τὴν καλλιτεχνικὴν ἰδιοφυίαν. Τὸ ἔργον τοῦτο θ' ἀποτολήσῃ προσεχῶς ἡ «Φιλολογικὴ Ἠχώ» δι' ἰδίου ἄρθρου· ὅτι χωρὶς τόνου οὐδὲ φόβου ὑπερβολῆς δυνάμεθα ἀπὸ τῶρα νὰ εἰπώμεν, εἶναι ὅτι ἡ δεσποινὶς Παπαδοπούλου παρουσιάζεται ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ὡς ὁ γνησιώτερος καὶ ἀκραϊφνέστερος τύπος τοῦ δημιουργικοῦ πνεύματος τῆς πόλεώς μας, διὰ τὴν ἀπλούστατον ἴσως λόγον ὅτι εἶναι τὸ μόνον τοιοῦτον, τὸ ὅποιον αὐτομάτως, καθὼς οἱ ἀληθινὸι καλλιτέχναι, ἐξήγησε τὴν δρόμιν του ἐκατ' ὅπου ἔπρεπε νὰ τὴν εὑρῃ.

Ἀποτυποῦσα, ὅσον δύναται, εἰς ἐκάστην σελίδα τὴν ψυχὴν (ὡς ὁ κριτικὸς ὄρος τὴν ὀνομάζει) τῆς καθ' ἡμᾶς κοινωνίας, ἡ ἐπέτυχεν εἰς τὴν ἀντικειμενικὴν ἀπόδοσιν τοῦ πρωτοτύπου, — καὶ τότε ὁ ιστοριγράφος τοῦ μελλόντος θὰ ἔχῃ τὰ κάλλιστα δοκίμια πρὸς ἀναστάσιν (restoration) τῆς ψυχῆς ταύτης — ἡ ἀπέτυχεν, ἀμαυρώσασα τὴν ἀκρίβειαν τῆς εἰκόνης διὰ τῆς ἀπειδοῦς ἀναμίξεως τῆς ἰδίας ὑποκειμενικότητος, — καὶ τότε ὁ ψυχολόγος κριτικὸς θὰ εὑρῃ ἂν ὅχι πλέον εἰς τὸ ἔργον καθ' ἑαυτὸ ἀλλ' εἰς τὴν ἐργατίδα, μοναδικὸν συγκέρασμα ἀθρότητος, εὐπαθείας καὶ προπάντων δὲ διακριτῆς ἀντιλήψεως, ἥτις χωρὶς ν' ἀμβλυωπῆ ἀλλ' ἀπεναντίας παθαινομένη κατὰ βάθος ἀπὸ τὴν καλὴν καὶ τὴν κακὴν ἐν τῇ κοινωνίᾳ, περιβάλλει καὶ τὰ δύο μὲ ἕνα πέπλον παιγνιδίου, χαριτωμένης καὶ εἰρωνικῆς ἀδιαφορίας. Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, τὸ δημόσιον, τὸ κοινὸν τῆς δεσποινίδος Παπαδοπούλου — διότι ἔχει τοιοῦτον ἰδικόν της — θὰ ὑπογρασθῆ μὲ νέους δεσμούς ἐνδιαφέροντος καὶ συμπαθείας πρὸς τὴν καλλιτέχνιδά τῆς **Μεγάλης Κωμωδοῦ**.